

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leto 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stancijo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejemo naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Državni zbor — zaključen.

Delo ni šlo naprej! Prepriki med Čehi in Nemci iz Češkega so postajali vedno bolj srditi, zato je ministrski predsednik Bienerth porabil takoj prvo priliko in zaključil državni zbor. Voditelj trgovinskega ministrstva dr. Mataja se je v svojem govoru izrazil o češkem jeziku precej prezirljivo, Čehi so zahtevali, da mora Mataja prezirljive besede preklicati, Nemci so nasprotno zahtevali, da jih ne sme preklicati, oboji so pretili z obstrukcijo, za to pa si je Bienerth pomagal iz te zagate s tem, da je državni zbor zaključil.

Kadar se državni zbor zaključi, prenehajo vsi odseki, veljavno izgubijo vsi predlogi, interpelacije se vržejo v koš, in ko se sestavi zopet državni zbor, mora se vse nanovo voliti in sestaviti. Z zaključenjem se torej pometajo mize državnega zbora prav čisto. Tudi nujni predlogi paidejo v vodo, kar je v sedanjem trenotku Bienerthu gotovo dobro došlo, kajti blizu 40 nujnih predlogov je zastavljal pot dnevnemu redu in s tem tudi pot do vladnih predlogov.

Državni zbor je vedno bolj ono torišče, na katerem se češki Nemci in Čehi med seboj lasajo. Vsi drugi narodi morajo gledati te prepire, med tem državni zbor ničesar ne dela in cela država in vsi narodi imajo škodo. Sedaj je ležalo mnogo velevažnih predlogov na mizi državne zbornice, velevažnih posebno za kmečko in delavsko ljudstvo, a nemški in češki poslanci s Češkega niso pustili državnega zborna dela delovati. Državni zbor mora postati torišče, kjer lahko prideo vsi narodi do besede. To se dosedaj ni moglo zgorditi. Trebalo bi močne vlade, ki bi naredila na Češkem premirje med obema narodoma in s tem dala tudi drugim narodom v državi priliko, da pridejo do besede.

Ministrski predsednik Bienerth, tako vsaj pravijo, hoče sestaviti tako vladu, ki bo pripomogla državnemu zboru do dela. In listi že prinašajo imena mož, koje namerava poklicati v svoj kabinet. Seveda je vse, kar se tiče posameznih ministrskih kandidatov, le ugibanje časnikov. Bienerth ima gotovo druge kandidate nego časnikov. Nazačnje pa še ima pravico cesar, da si sam po svoji volji izbere ministre, kakor mu ugajajo. Vkljub temu prinašamo en seznam ministrskih kandidatov, kakor krožijo po dunajskih časnikih.

Ministrski predsednik: baron Bienerth; minister za notranje zadeve: baron Haerdtl; domobran-

ski minister: podmaršal Georgi; justični minister: baron Call; naučni minister: grof Stürgh; trgovinski minister: dr. Weisskirchner; poljedelski minister: sekcijski šef Pop; železnični minister: dr. Deršata; del. minister: grof Wickenburg; finančni minister: vitez Bilinski; poljski minister: vitez Abrahamovič; češki minister: dr. Začek; nemški minister: doktor Schreiner. Zatrjuje se, da bo ministrstvo v četrtek, ko izide naš list, že proglašeno v uradnem dunajskem listu. Mogoče je torej, da bomo imena novih ministrov že prinesli med najnovejšimi vestmi.

Novo ministrstvo bo imelo nalogu, da naredi mir med češkima narodoma in da omogoči državnemu zboru delovanje. Ako se mu to ne bode posrečili, pa bo državni zbor razpuščen, in še letos bomo imeli nove volitve.

Poznavatelji političnih razmer trdijo, da bodo v državnem zboru trpeli prepriki med Nemci in Čehi naprej, in da gotovo pride do novih volitev. V novem državnem zboru pričakujejo posebno krščanske in socialdemokratske stranke veliko pomnožitev svojih mandatov, dočim je upati, da bodo vse liberalne stranke, ki žive samo od preprirov, prišle zopet oslabljene nazaj.

Slovensko vseučilišče?

Naše ljudske stranke so dosedaj vedno odkrito in navdušeno hodile z liberalnimi strankami vred v boju za slovensko vseučilišče, ker so prepričane o velikem prosvetnem pomenu vseučilišča za vsak narod. Dogodki zadnjih časov pa so taki, da bodo ljudske stranke prisiljene iti svojo pot v vseučiliščem vprašanju ter postaviti zahtevo: Dajte nam katoliško slovensko vseučilišče!

V liberalnih strankah se med mlajšimi pristaši, osobito pa med akademično mladino, odločno odklanja misel, da bi novo vseučilišče imelo tudi bogoslovno fakulteto. Zahtevajo vseučilišče brez bogoslovja, in med liberalno mladino v Gradeu in na Dunaju je baje prišlo že tako daleč, da so skupni vseučiliščni odbori katoliških in liberalnih dijakov v razpadu. Liberalci so s tem nastopom slovensko vseučiliščno vprašanje spravili, že ne v nevarnost, pa vendar v ozadje!

Prinesli smo to vest, da slovenski svet pravčno spozna, kako liberalci vsepovsodi razdirajo, in da so tudi v vseučiliščem vprašanju sedaj, ko so

ga katoliške stranke spravile v politično ospredje, začeli razdor in strankarstvo. Njim se ne gre za slovensko vseučilišče, ampak za svobodomiseln, brezversko vseučilišče.

Katoliške stranke pa morajo sedaj postaviti zahtevo: katoliško slovensko vseučilišče! Čutili smo v sebi moč, da izvajujemo slovensko vseučilišče ne glede na svetovno naziranje bodočih profesorjev na bodočem vseučilišču, to moč hočemo sedaj izrabiti v doseg stroga katoliškega slovenskega vseučilišča.

Politični ogled.

Stališče „Slovenskega kluba“ napram zaključenju državnega zpora. „Slovenski klub“ se je zbral v soboto na posvet in je soglasno sklenil, da objavi sledečo izjavo: „Slovenski klub“ odobrava, da se je državni zbor zaključil in tako rešil ljudski zastrup iz sramotnega položaja, ki je bil škodljiv ljudskemu blagru in kvarljiv državnim financam. Vladu se poziva, da ustvari predpogoje za uspešno delovanje parlamenta in potem čimprej zopet skliče državni zbor.

Deželnozborske volitve na Koroškem. Volitev poslancev iz splošnega (četrtega) volilnega razreda je določena na 24. marca. Volitev poslancev iz 3. volilnega razreda se bo vršila 29. marca. Volitev poslancev iz volilnega razreda mest, trgov kot takih in industrijskih krajev, kakor tudi trgovske in obrtnike zbornice je določena na 1. aprila. Iz volilnega razreda veleposestva se bodo vršile volitve 5. aprila.

Podpiranje kmetijskega zadružništva na Ogrskem. Poljedelski minister ogrski je postavil v proračun za to leto vsoto 694.006 K za podporo kmetijskim zadružnim.

Turčija in Bolgarija. Po „Ikdamu“ sta dve angleški banki ponudili Turčiji za slučaj, da sprejme ruski predlog glede poravnave rusko-turškega spora, 125 milijonov frankov posojila, za katero bi trebalo zastaviti turške obroke na vojni odškodnini. Neki listi pišejo, da je pogodba z bankama že sklenjena in da je Turčija sprejela že pol milijona na račun. Po drugih vsteh je Rusija ponudila plačati na račun Bolgarije 120 milijonov frankov ter se zato odpove vojni odškodnini za dobo 16 let. Turška vlada bi rada o tej priliki poravnala ves svoj vojni dolg.

PODLISTEK.

Marko in Tomaž.

Spisal J. Z.
(Konec.)

„In potem sem mu povedal, da si ti pivo spil in sir pojedel; on se je začel hudovati in razgrajati, jaz sem mu seveda čisto po resnici („po resnici“ je zopet še posebno naglašal) povedal, da midva nisva nič vedla o tem.“

S čisto nedožnim obrazom me je pogledal, samo obzlujoč, da me je moral „čisto po resnici“ tako priporočiti. Jaz nisem vedel, se bi jezil ali bi klel ali obadvaj nabil; ker se pa nisem čutil popolno ne-dolžnega, sem se samo kregal zaradi laži.

Marko se je naredil zaradi tega razgaljenega, in Tomaž, ki je bil ravno isti slepar kakor črevljar, je še bil tako nesramen, da mi reče:

„Ja — midva sva gospodu (to je naglasil) korporatu itak rekla, da bi ti bila branila, če bi bila vedela, da je to za njega.“

Pri tem me je pogledal tako pomilovalno, da bi se bil kamnu zasmilil ter začel nad menoj hudodelcem zdihovati. Naenkrat se pa začneta oba smejati in krhotati, da so se šipe tresle. Na — čakajta prijetreah me ne bosta dobila!

„Marko, ali ves za koga so bile jetre?“ vprašam previdno.

„Ne, morda za te“, je bil odkritosrčen odgovor.

„Ne, za koperata, ki je od menega odšel.“

Če sem misli, da bosta od groze pokapala na

glasom: „Zakaj nata tega nisi prej povedal; niti doteknila bi se ne bila.“

Tu imaš vraga — zopet sem bil jaz krv!

Do noči sem se izogibal Franceljna, kakor miš pasti in prišel sem v spalnico, ne da bi ga srečal. Moja postelja je bila kar pri vrati. Ko se hočem vleči, zapazim, da je že nekdo notri. Bil je Tomaž.

„Kaj pa spaka delaš tukaj?“ ga stresem.

„Vem, vem“, zazeha ta po dolgem tresenju. „Jutri bi rad začel zgoda delati in naročil sem dnevni šarži, da me zbuditi; da vas ne moti, sem se vlegel v vratom. O-ao-ah“, zazeha, še par vzdihljavev, obrne se in spel je. „Pač dobra duša, Tomaž“, sem si mislil ter sem se vlegel v drugem kotu v njegovo postelj. Zdelen se mi pa je, kakor bi slišal pritajen smeh — pa mogoče sem se motil.

Sanjalo se mi je, da je stala deklica, ki mi je dala pivo za Franceljna, na nekem sodu, v vsaki roki par vrčev piva. Mene je strašno mučila žeja in dirjal sem k njej, tresnil ob njo in pivo se je vilo po meni. — Prebudim se. — Kaj? tam v moji starosti postelji — kakor bi voda tekla — in zraven glas: „Čakaj, spaka spačena, jaz ti bom pokazal tuje pivo piti, izročen sir žreti, ti vrag ti požrešen! Tu imaš zdaj!“ In pri tem se je vila celo ploha iz škafa, ki ga je zvrnil Francelj na ubogega Tomaža, kateri se je zviral in stokal pod mrzlo ploho v mokri postelji. „Gospod korporal, krivega imate“, je komaj spravil iz sebe ter stegnil proseče svoje roke proti njemu. „Na, imaš prav, Tomaž“, sem si mislil v svoji postelji ter se nekriščansko veselil smole svojega tovariska. Francelj pa je zginil kakor kafra. Medtem je pridrapal skoz v skoz moker Tomaž k meni, res obžalovanja vredna postava ter ves divji zavplil nad

menoj: „Ciganski škrč, ti prokl... Misil sem, da bo najprej mojo posteljo polil, zdaj je pa tvojo in jaz sem moker ko žaba. Med tem, ko bi tebe polival, bi že bil vsel.“

„Aha — za to je šel k vratom spati, kjer je bila moja postelja. Prav se ti je zgodilo, zlodej, pa kaj me to briga?“

„Bodi tako dober in pusti me v moje lastno gnezdo“, začne zopet prositi. Jaz pa tega nisem hotel. Niti na misel mi ni prišlo, da bi šel mogoče v svoje mokro ležišče. Med tem pride tudi Marko Kama.

„Veš kaj“, reče, „Tomaž naj se vleže v moja posteljo, jaz v njegovo in ti pa v eno drugo praznhi“. Meni je bil ta nasvet, ki ga je Marko z resnim obrazom in na videz brez posebnega namena stavil, všeč. Kmalu smo zopet dreto vlekli. Spal sem slabo. Velik hleb sirja se je kotal proti meni, od druge strani se je pa vilo pivo proti meni. Zburil sem se. — Pa res — zopet sem čul vodo šumeti. Ozrem se po sobi in v mesecini zapazim Franceljna, ki je stal pri Tomaževi postelji ter vlival s škafu vodo na Marka, ki je v njej ležal.

„Vidiš vrag“, se je veselil Francelj, „zdaj sem pa dobil pravega“ ter tresil nov curek Marku v obraz.

Ta je rjul kakor lačen bik ter se premetaval po mokri postelji.

„Tristo namazanih mačk, duša pasja, kakšne stvari pa uganjaš s starim služabnikom, capin capinsk!“

Ta pa pozabi, ko zapazi pomoto skoraj dihati, tako je bil iznenaden. Med tem je klel in se hudoval Marko naprej na vse mogoče in nemogoče nad

napram Rusiji, deloma z najetjem posojila, deloma z milijoni, ki jih dobi od Avstrije. Položaj še ni jasen.

— Srbske zahteve. Srbska vlada je poslala velenilam, ki so podpisale berolinsko pogodbo, spomenico, v kateri naglaša, da je aneksija ustvarila za Srbijo veliko nevarnost, ter predlaga, naj bi se ravnotežje na Balkanu zagotovilo s tem, da dobita Bosna in Hercegovina samoupravo pod nadzorstvom velenila, da se zamorete docela samostojno razvijati. Avstro-Ogrska bi priklopili deželi vladala brez ozira na narodnost prebivalstva, in gospodarski razvoj Srbije bi bil otežkočen, ker bi jo od vseh strani oklepal in ovirala avstro-ogrsko premoč. Končno zahteva Srbija pas zemlje za zvezo s Črnogoro in Jadranskim morjem.

— Srbija hoče vojsko. Vojni minister Živkovič je v finančnem odseku skupščine izjavil, da je vojska neizogibna in naj mu zato skupščina dovoli 40 milijonov kredita. Nekateri pravijo, da s tem denarjem izvestni generali dobro žive. S temi 40 milijoni bo minister baje v stanu v 8 tednih spraviti skupaj 250.000 mož in 50.000 prostovoljcev. Vojska bo začetkom maja. Vojni minister je vse inozemski tvrdke brzozavno pozval, naj se žurijo. Prestolonaslednik igra zopet veliko ulogo. — Spomenice na velevlasti, v kateri se zahteva samostalnost Bosne in odstop ozemlja na jugu Bosne Srbiji in Črni gori, Srbija še ni odposlala. V Petrogradu s spomenico niso zadovoljni. Francija je svetovala belgradskemu ministrству, naj se z Avstrijo začne naravnost pogajati. — Konference (zborovanja) itak ne bo. — Srbi sami pa tako misljijo: Velevlasti res ne bodo odločile v srbskem smislu. Zato pa je dobro, da mobiliziramo in ustvarimo med nami in Avstrijo tak položaj, kakor je zdaj med Bolgarijo in Turčijo. Potem bodo velevlasti v interesu miru primorane posredovati. Ampak v takem slučaju bodo Srbi morali zelo odnehati, ker jih, če bodo zahtevali do zadnjega odstop ozemlja ali pa celo samostalnost Bosne, nobena velevlast ne bo obvarovala prave vojske z Avstrijo.

Mala politična raznjava.

Dne 5. februarja: V naučnem ministrstvu so se včeraj pričela posvetovanja o učnem načrtu za italijansčino po srednjih šolah z italijanskim in nemškim učnim jezikom. — V ogrskem državnem zboru je izjavil ministrski predsednik dr. Weckerle, da morata samostojni pravni osebi „Avstria“ in „Ogrska“ v gotovih zunanjih zadavah skupno nastopati. — Turčija mobilizira III. armadni zbor. — „Jenigazetta“ izjavlja, da je zdaj sporazum med Avstro-Ogrsko in Turčijo gotov. Bojkot se zato konča. — Bolgarska vlada je prejela skupno spomenico velenil radi vojaških korakov na bolgarsko-turški meji.

Dne 6. februarja: V pondeljek se snide v Sarajevu pod predsedstvom barona Benka komisija, ki prouči načrt bosanske ustave. Povabljenih je devet moslimov, sedem pravoslavnih, pet katolikov in en žid. — Srbska vlada je sklenila nabaviti večje število vojnih avtomobilov. — Iz Skoplja poročajo, da je bolgarska vlada razdelila med vojaštvo ob meji melinitne bombe. — Turško vojno ministrstvo je naredilo v Düsseldorfu za sedem in pol milijonov mark streliva. — V Albaniji se širi agitacija proti ustavi. V Sandžaku utegne nastati vstaja. — Angleški listi poročajo, da nastane na Angleškem najbrž ministrska kriza (prevrat) in da odstopijo trije ministri.

Dne 7. februarja: Zasedanje češkega deželnega zbora, ki je bilo odgodeno, je bilo včeraj zaključeno. — Rusija zapustila Srbe. Na tabli srbskega konzulata v Moskvi je nabit razglas: Prostovoljci za Srbijo se več ne sprejemajo. — Češki narodni svet in češki poslanci so sklenili, da izdajo oklic, ki poziva prasko prebivalstvo, naj ostane mirno in naj se ne pusti zapeljati do izgredov. — V sienski okolici v Italiji se je vnel hud boj med kmeti in orožniki, ki so hoteli zapreti dva kmata. Kmetje so obkolili orožnike in jim hoteli iztrgali kmata. Orožniki so na to

ne. Francelj pa je pobral škat ter zginal ves poparen. Tomaž, ki se je seveda trdi zbudil, je stokal in zdihoval od samega veselja in škočoželjnosti. Tudi meni je srce poskakovalo od veselja. Marko je mislil, da pride najbrž on na vrsto, zato je šel v Tomažovo posteljo spati, pa se je vrezal.

Kmalu smo se pomirili. Tomaž je spaval spanje sicer nepravičnega, vendar pa zadovoljnega, Marko pa je še dolgo klel in se hudoval.

In kaj je bilo prihodnje jutro? Hočem na kratko povedati. Najprej sem se jima seveda pošteno smejal, da sta dobila zasluzeno plačilo za svoje izdajstvo. — Tomaž je vzel zopet v delo razcapane blače, Marko pa bolan črevelj, klel in prisegal Franceljnu večno maščevanje.

Ob predpisani uri sem šel v pisarno, k predstojniku Franceljnu. Ko me zapazi se malo zdrzne, se obrne vstran ter zamrmra nekaj o prokletem škruetu. Jaz pa začnem pripovedovati, da se bosta ona dva pritožila radi ponočnih nemirov. Francelj se je vstrašil, ker je bil že enkrat zaradi tega kaznovan. Obljubil sem mu, da budem posredoval med obema strankama, kar se mi je trdi posrečilo. Zvečer pa smo v bližnji krčmi pri pivn popolnoma potrdili mir, seveda na Franceljeve stroške.

ustrelili dva kmata, več drugih pa zaprli. — Ruski vojni minister je sklenil, da pomnoži sibirski garnizije za cel armadni zbor, da bo pripravljen za morebitni japonski napad.

Dne 8. februarja: V Pragi se je vršil včeraj shod, ki se ga je udeležilo do 1500 čeških uradnikov. Sklenili so resolucijo, ki obsoja znani poštni ukaz in postopanje hebskih Nemcev proti češkim poštnim ambulancam. — Ob včerajšnjem bumlu nemških buršev v Pragi se je na Prikopu zopet zbrala velika množina demonstrantov, tako da je nastopila policija proti njim in jih razkropila. — Srbski vojni minister je naročil 22 milijonov patron za puške, ki se morajo poslati v Srbijo v najkrajšem času. — Listi poročajo, da nameravajo Japonci anektirati (priklopiti) Korejo.

Dne 9. februarja: Po najnovejših poročilih se sestane zbornica zopet sredi marca. — Na Nižjeavstrijskem so se vršile včeraj dopolnilne volitve v deželnem zboru. — Italijanski kralj je podpisal odlok, ki razpušča italijansko zbornico. Nova zbornica se snide 24. marca. — Angleški kralj in kraljica obiščeta danes nemškega cesarja v Berolinu.

Razne novice.

* Promoviran je bil dne 6. t. m. na graškem vseučilišču za doktorja filozofije cand. phil. Vinko Zupan.

* Prvi doktorji živinozdravilstva so bili promovirani dne 7. t. m. na dunajski živinozdravniški visoki šoli.

* Iz pravosodne službe. Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Mariboru, g. Mirko Jurič je imenovan za avskultanta. Posilinemec!

* Razpisano je mesto stalne učiteljice na Štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Ani na Krembergu. Prošnje do 28. t. m.

* Razpisana je služba porečnega čuvaja na Savi na Čatežu pri Brežicah (60 K). Prošnje do 15. sušča 1909 na c. kr. deželno vlado.

* Iz šole. Deželni šolski svet je v svoji seji 4. t. m. odredil, da se razširi štirirazredna ljudska šola s slovenskim učnim jezikom v Laškem trgu v pet razredno. — Nastavljena je za stalno učiteljico pri Sv. Antonu v Leskovcu stalna učiteljica v Dobovi, Terezija Potočnik-Počar. Stalni učitelj Anton Čeh v Radgoni je stopil v stalni, stalna učiteljica v Gornji Poljskavi, Marija Negovetič, v začasni pokoj.

* S. K. S. Z. Zadnja odborova seja je zopet v lepi luči pokazala uspešno delovanje S. K. S. Z. v prid ljudske izobrazbe. Socialni tečaj, ki ga je priredila januarja v Ptiju, je dobro izpadel. Nadalje se je vršil socialni tečaj v Brežicah in v kratkem se še en tak tečaj vrši v braslovški dekaniji. Ustanovila je na meji eno knjižnico, eno izobraževalno društvo. Enovno društvo je prijavilo svoj pristop. Zabavni večer dne 31. jan., prva javna prireditev S. K. S. Z. v Mariboru, je bil mnogoštevilno obiskan. Govornike je poslala več društvtov ob prilikih prirejanj občinov zborov. Povsod, kjerkoli je potreba in so ji moč na razpolago, rada deluje v prid ljudske izobrazbe. Zato je naša dolžnost, da jo podpiramo.

* Poziv na slovenske zobotehnik! Po celi slovenski domovini se opaža živahno gibanje in združevanje v stanovske organizacije. Saj je umevno, kajti strokovne organizacije so prvi pogoji za gospodarski in veliko za kulturni razvoj in napredek naroda. S skupnim nastopom zamoremo vsestransko zastopati svoje stanovske interese, povzdigniti ugled zobotehničega stanu, dajati posameznikom priliko se strokovno izobraziti itd. Torej tovariši, na delo, tudi mi se moramo združiti k delu in napredku našega stanu, k delu našega razvoja. Da zamorem v ta namen potrebno pravočasno ukreniti, prosim cenjene tovariše, da se nemudoma priglase na naslov: Hinko Kadrnka, dentist, Hóřgas-Gratwein pri Gradcu. Na zdar! Hinko Kadrnka.

* Zvišanje odvetniških tarifov. Odbor dunajske odvetniške zbornice je predložil v četrtek, dne 4. t. m. v sporazumu z ostalimi odvetniškimi zbornicami pravosodnemu ministrstvu spomenico, v kateri predlaga z ozirom na splošno draginjo, zvišane stroške in na zahtevane boljše plače uslužbencev, zvišanje odvetniških tarifov.

* Slovenskim enoletnim prostovoljcem v prevdarek. Ker je prišel čas, da si naši enoletni prostovoljci volijo polk, pri katerem da hočejo v jeseni odslužiti svojo enoletno aktivno službo, jih je treba opozoriti na nekatere razmere, ki vladajo tuintam v posameznih polkih. Prav lahko se namreč zgodi, da prostovoljec ponesreči, če pride k polku, v katerem nekateri postopajo v nemško-nacionalnem duhu. Razmere za enoletne prostovoljce so v Trstu, Gorici, Pulju in Zagrebu še dokaj ugodne, gotovo ugodnejše, kakor v Ljubljani, kjer so lani pri častniškem izpitu vrgli skoro vse Slovence, čeprav so v vseh ozirih daleko prekašali svoje nemškonacionalne tovariše.

* Krščanska strokovna društva v Avstriji. V zadnjih dneh je bil na Dunaju kongres avstrijskih krščanskih strokovnih društev. Med tem ko je leta 1907. štela organizacija 63.000 članov, je štela koncem leta 1908. 90.000 članov v svojih vrstah. V organizaciji so zastopani skoro vsi delavski sloji, kakor: železničarji, tekstilni, tovorni, lesni, kovinski, špedicijski delavci, hlapci raznih vrst in peki. — Socialno-

demokraška strokovna društva pa so izgubila 1908. leta 8.000 članov, krščansko-socialna strokovna društva so pa dobila v istem času 27.000 članov več. Zadnji čas so krščansko-socialna strokovna društva ustanovila nove stike s papirnimi, kemiškimi in usnjarskimi delavci.

* Ne pozabite kolekovati vsakega pisma s kolkom „Obmejnim bratom v pomoč“. Zahtevajte po goščinah gostilniške računske liste, ki jih je založila S. K. S. Z. v Mariboru v korist obmejnem bratom. Rabite le vžigalice v korist obmejnem Slovencem. Zahtevajte jih v vsaki trgovini. Vsa pisma pišite le na papir: „Biti slovenske krvi, bodi Slovenou ponos“; dobiva se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

* Agrarno banko si ustanavlja nemški agrarci na Štajerskem. Na Svečnico se je imel vršiti prvi občni zbor, pa niso mogli doseči sklepnosti in se zborovalci brez uspeha razšli.

* Nov srebrni dvekronski denar (goldinar), katerega prično v kratkem kovati, bo imel na eni strani podobo cesarjevo, na drugi orla z znakom 2 K ter letnico kovanja. Napis se bo glasil: Franciscus Josephus I. Imperator Austriae, Rex Bohemiae, Galiciae, Illiriae etc. (Franc Jožef I. cesar avstrijski, kralj češki, gališki, ilirski itd.). Rob bo gladek in imel vdolbene besede „Viribus unitis“ (z združenimi močmi). Premer bo znašal 27 mm.

* G. Vid Habjanič v Veličnah, ki je po mnenju neumnega dopisnika „Narodnega Lista“ pomilovanja vreden, da ni sprejet med najuglednejše svetinske farane, pošilja „Slov. kmečki zvezzi“ za to neumno češkarjijo 4 K in obljubi za vsak nadaljni napad dati zopet 4 K. Liberalni dopisnik, zdaj pa le na delo za „Slovensko kmečko zvezzo“.

* Kako delajo Nemci! Nemški „Schulverein“ je razvил v zimskem času podvojeno delavnost. Povsod se prirejajo pustne veselice društvu v prilog. Na „Hilmteichu“ pri Gradcu je bila nedavno za društvo velika veselica na ledu. Prodalo se je nad 7000 vstopnic. V Jablanici (Gablonz) se je nabralo lani v jubilejno pušico nad 5000 K. Koledar se je razprodal že v 2. izdaji. Dohodki so se zvišali od 417.000 krov v letu 1907, na 912.000 K v letu 1908. Potem takem ni čudno, da je „Schulverein“ v minolem mesecu lahko razdelil 48.000 K.

* Kaki so liberalci! V Vipavi je umrl pred kratkim Janez Lavrenčič, poštenjak od nog do glave, ki mu je bil na sreču edino le blagor ljudstva. Bil je načelnik cestnega odbora. Tako po smrti pa je vdova vse knjige in stvari, zadevajoče cestni odbor, izročila županu Petrovčiču. Petrovčič, ki je le na priporočilo rajnega prišel v cestni odbor, je s svojim tajnikom pregledal knjige in našel, v radost, da manjka v blagajni 2000 kron. Po vsem liberalnem taboru so napadali pokojnika, češ, da je poneveril teh 2000 kron, in župan Petrovčič je poslal vodo pismo, da naj ta dva tisoč takoj plača. Vsakdo si lahko misli, kak udarec je bil to za žaluočo vodo. Toda žarki liberalnega solca so kmalu zatonili za vipavskimi griči. V blagajni je bilo res za 2000 K denarja manj, a so našli zato med drugimi akti hranilno knjižico za 2000 K. Vsak pošten človek bi skušal popraviti storjeno krivico, v kolikor se da spon popraviti, toda tem liberalnim kavalirjem se ni zdelo vredno, da bi se opravičili pri globoko užaljeni vodo. To je sedaj zahvala za plemenito delovanje blagega pokojnika. Dobro je, da je stvar hitro razjasnjena, ter sedaj liberalci nimajo kosti, ki bi jo globali.

* Za obmejne Slovence: Na pribrežni načelni Alojzija Orosel v Šaleku pri Velenju se je nabralo za obmejne Slovence 6.800 K.

* Za „Društveni Dom“ v Št. Ilij: Neimenovan 1 K notar Stipe, Št. Lenart 10 K, dr. Jortela 25 K, dež. odb. Robič 3 K, pri maghi družbi v Št. Lovrencu na Dr. polju nabral vrsli Martin Fočner 2 K 50 v. Ob vsaki priliki, posebno sedaj pri gostijah se spominjajo obmejni Slovenci v Društvenem Domu v Št. Ilij.

* Podporneau društvo organist v sedežem v Celju so darovali p. n. gospodje: I. Jurčič, nsdz. in dekan v Vuzenici 60 K, M. Zajajski, Mislinje 50 K, I. Ogradi, mil opat v Celju 20 K, dr. Somrek v Mariboru 5 K, J. Kavčič, kanonik v Mariboru 5 K, dr. A. Schwab v Celju 10 K, Fr. Petek, trg. na Ljubrem 5 K, I. Atteneder, žup. na Polzeli 4 K, Al. Arzenček, žup. Vitanje 4 K, A. Kolar, žup. Št. Ilij — Velenje 4 K, Iv. Goršek vikar Celje 4 K, I. Kolačić, žup. Pako 4 K, A. Pučnik, kapl. v Celju 4 K, I. Bezenček, žup. Čadram 4 K, Mat. Strakl, žup. Sv. Peter na Mariboru 4 K, Iv. Pajtler, žup. Š. Rupert v Slov. gor. 4 K, dr. Jančič, žup. Sv. Peter v Sav. dol. 4 K, Iv. Simončič, stolni vikar 4 K, Iv. Horják, kaplan v Kapelščak 4 K, Eduard Janček, žup. Sv. Marjeta 4 K, R. Vaclavčík, žup. Sv. Jedert 4 K, A. Fišer, žup. Mozirje 2 K, I. Musi, kapl. Pako 2 K, Greg Presečnik, žup. Frankolovo 2 K, J. Ozimčič, kaplan Grize 3 K, P. Rath, žup. Sv. Ilij Milinje 2 K, Greg Dupelnik, žup. Sv. Frančišek 2 K, K. Prošker, žup. Kapelščak 2 K, Jer. Voh, kanonik Maribor 2 K, Levard, Ladžup, Šoartin Slov. Gradec 5 K, J. Kolačić, žup. Sv. Miklavž nad Laškim 8 K, I. Zupanič, žup. v Gotovljah 1 K, Dav. Agrež, Sv. Janž Ptuj 1 K, M. Vavpotič, župnik Podsreda 2 K, Fr. Lom, Sv. Peter, Mež ob Dravi 1 K. Ol zadružnega tečaja od 11. do 16. januarja 5 K. Skupa 228 K. Za vse te blage darove se odbor podpornega društva organistov najse ne zahvaljuje. Jakob Škraber, blagajnik.

Mariborski okraj.

m Maribor. Nevarno je obolel bogosiovski profesor č. g. Franc Feuš.

m V Mariboru se je 4. t. m. ustrelil železničar asistent Josip Čižek. Zadel se je v srce. V pismu je izrazil željo, naj so njegovo truplo porabi za anatomične syrhe. Vzrok samomora ni znan.

tur stotnikovih. Umrli je bil edini sin in edina podpora stare onemogle matere, ki živi v najrevnejših razmerah in je s novo smrjo uničena. — Poroča se, da je k postelji močno ranjenega prišel tudi stotnik, ki je vprašal Kumerja, zakaj je to storil. Ta pa je odgovoril: „Pustite me, jaz se ne dam več sekirati.“ Že pred samomorom je tožil opetovanju svojim tovarišem o svojem neznotnem stanju in preganjanju, katero posebno evete pri 12. stotniji. Samo radi malenkostnih gamaš moral je 6 krat k rapportu. Stotnik avditor zahteval je takoj po samomoru sodno preiskavo, toda odpravilo se ga je s tem, da je Kumer nezavesten in če pride slučajno k zavesti, ne more jasno odgovarjati. Tako je Kumer umrl brez sodnega izpovedanja. Značilno za 12. stotnijo pa je očividno to, da se je izvršil že šesti samomor, odkar vodi stotnijo ta stotnik.

Maribor. Bivši poslanec Franc Girstmayer je prodal svojo hišo v Mariboru ter se stalno naseli v Leitersbergu, kjer želi še postati župan, samo če v to dovoli leitersberški „hofrat.“

Leitersberg-Karčevina. V nedeljo 7. t. m. ob 10. uri dopoldne je predaval v izobraževalnemu društvu kletarski nadzornik g. Bele. Vdeležilo se je predavanja tako lepo število viničarjev in posestnikov. Zlasti zapažamo od nedelje do nedelje več mladine. Gospod Bele je govoril o gnojenju vinogradov, o reziz, o cepljenju in o kopi. Zanimivo predavanje je bilo ugajalo ljudstvu, ki se je na poziv predsednika lepo zahvalilo za podučen govor. — Tega dne smo začeli tudi s knjižnico. Izposodilo se je kar prvi dan lepo število knjig; časopisov pa se razda sedaj vsak nedeljo do štirideset. Prihodnjo nedeljo ob 10. uri je zopet predavanje o raznih tožbah in pouk o testemu.

Tatovi pri Sv. Petru niže Maribora so se prikazali in sicer v vinskih kleteh. V Kokolovi kleti v Metavi so iztrgali okno in se gostili pri polnih sudih. Istočasno so poskušali v Nebovi pri Matiju Damisu. Ključavnice pa niso mogli odpreti ampak so jo pokvarili. O tatovih se ne več.

m. Sv. Križ pri Mariboru. Ob mnogoštevilni udeležbi se je vršil preteklo nedeljo dne 7. svečana občni zbor tukajnjega bralnega društva. Iz poročila odborovega povzamemo, da šteje društvo 60 udov, na novo se jih je oglasilo 6, torej skupaj sedaj 66. Oskrbelo si je lansko leto gledališčni oder, za katerega je daroval ves les brezplačno veleposestnik A. Hauptman, po domače Smolnik. Poročevalec mu za ta velikodušni dar izrečo iskreno zahvalo. Istočasno se izreče zahvala kmetu Filipu Galunder, ki je pokril primanjkljaj v društveni blagajni v znesku 27 K, povrh pa tudi tokrat v društvene namene daroval 10 kron. Lani je društvo priredilo šest podučnih shodov in 2 veselici: tombolo in sijajno cesarsko jubilejno slavnost pri Sv. Urbanu nad Mariborom. Glede zadnje poročevalec pohvalno omenja cerkvenega ključarja Ivana Hlebič in posestnika pri Sv. Urbanu Ivana Lorbek radi njunega požrtvovalnega in trudapolnega dela ob prilikih te slavnosti. Od 60 društvenih članov se je v preteklem letu prebralo nad 400 knjig in pa okrog poldrugi tisoč številk raznih časopisov. V tekočem letu bodo društvenim članom na razpolago slediči listi: Slovenec, Slovenski Gospodar (2 iztisa), Naš Dom (2 iztisa), Straža (2 iztisa), Mir, Mladost, Gospodarske Novice (2 iztisa), Gospodarski Glasnik, Glasnik Najsvetejših Src, Salezijanska Poročila, Dom in Svet, Bogoljub (2 iztisa). Društvena knjižnica šteje nad 500 raznovrstnih knjig; žal da so mnoge — ker ista obstoji že od leta 1887 — že silno obrabljene in raztrgane ter potrebne nove vezave. Ker je društvo imelo lansko leto za gledališčni oder zelo velike izdatke, je bil ob koncu leta v blagajni precejšen primanjkljaj, kateri je sicer po požrtvovalnosti blagajnika Filipa Galunder in gospoda župnika Ant. Koebek pokrit, vendar pa zopet nič ne preostane za ureditev in prenovitev društvene knjižnice. Kolikega pomena in kako velike važnosti pa je ravno v našem izpostavljenem kraju ob skrajni jezikovni meji dobro urejena knjižnica, pač ni treba posebej poudarjati. Zato se društveni odbor tem potom obrača na vse požrtvovalne rođoljube po širni slovenski domovini z iskrenim prošnjo, da nam s prostovoljnimi prispevkami prihujte na pomoč, s katerimi se bode prepotrebna naša knjižnica prenovila. Vsak najmanjši dar bodo hvaleno sprejet. Tozadevni darovi naj se blagovolijo naslavljati na društvenega blagajnika Filipa Galunder, kmeta pri Sv. Križu nad Mariborom, ali na g. Antonu Koebeku, župniku istotam.

m. Selnica ob Dravi. Ob priložnosti vplaževanja za "Mohorske knjige" je gospodična Marija Kaštic darovala za obmejne Slovence 1 K. Evo nas, slovenske Spartanke!

m. Selnica ob Dravi. Tukajnsja Citalnica si je na občnem zboru dne 3. svečana izvolila nov odbor. Poročevalec v zadnji številki Gospodarja dela staremu odboru krivic! Stari odbor zaslubi zahvalo in priznanje, ker je storil, kolikor je v selskih razmerah mogoče, svojo dolžnost. Novi se še le bo skazal. Nikar tedaj prejšnjega grajati, dokler sami nismo pokazali, da znamo bolje.

M. S. in M. D. v Puščavi. Dne 6. svečana je umrl v Cinčatu občinski predstojnik Jožef Bresonelli. Pokojni je zugubil 1. 1866. v bitki pri Kraljevem gradu desno nogu. Celih 23 let je neprenehoma bil župan v tej slovenski občini. Bil je tudi več let Šolski načelnik. Bil je veren katoličan in vili Slovence. Sveta vera in milu materni slovenski jezik sta mu bili dve dra-

goceni svetinji. Dve leti ga je že Bog po hudi bolezni k sebi klical. Sluteč bližnjo smrт je večkrat prejel sv. zakramente, svoje svetno premoženje lepo urenil med ostalo ženo in štiri neoskrbljene otroke, potem pa mirno rekel: „Sedaj sem pa pripravljen in se smrti nič ne bojam.“ Pogreb, dne 8. svečana je bil tako velik in sijajen, da Puščava že dolgo ni takega doživel. Blagi mož naj v miru počival.

m. Sv. Jakob v Slov. gor. Prijetno je bilo pri nas dne 3. febr., ko je naš še komaj eno leto obstoječi tamburaški zbor priredil koncert pod vodstvom svojega spretnega zborovodja kot učitelja g. Franca Borko od Sv. Antona v Slov. gor. Koncert je bil združen s šaljivim srečolovom, kateri je vzbudil v veselja in radosti polnih gostih obilo smeha. Udeležba je bila tako mnogoštevilna, da je bila hiša, oziroma sobe gostilničarja gospoda Gregorja Steflie več kot dvakrat premajhne. Vso čast izrekamo za tako prijetno zabavo mlademu tamburaškemu zboru in pa njegovemu zborovodju ter prosimo, da nam večkrat takšno zabavo priredi! Cast pa tudi gospodu gostilničarju, ker je raz hišo izobesil slovensko zastavo, katera nas je med poki možnarjev tako ponosno pozdravljala. Vsa čast torej vsem, kateri vzbujajo v Šentjakobski župniji narodno zavest. Živeli! — Gost.

m. Št. Ilj v Slov. goricah. Še enkrat vabimo na našo veselico, ki se vrši v nedeljo, dne 14. febr. pri Celcerju po večernicah. Domačini, sosedje, vsi prijatelji naši ste vabljenci. Na svidenje v Št. Ilju! Dobrodošli!

m. Za Društveni Dom v Št. Ilju je nabral pri majhni družbi v St. Lovrencu na Drav. polju naš vrli Martin Fošnerič 2 K 50 v. Na delo! Ob vsaki priliki, pri gostijah, se spominjajte obmejnih Slovencev in Društvenega Doma v Št. Ilju!

m. Sv. Jurij v Slov. goricah. Veselica, ki jo je priredilo društvo „Edinost“ ob priliki društvenega občnega zборa v nedeljo, dne 7. svečana, se je neprěčakovano dobro obnesla. Še nikdar ni bilo toliko občinstva. Da so bile častno zastopane vse sosedne župnije, zlasti Sv. Ana in Sv. Lenart, se razume. A imeli smo goste tudi iz Maribora, od Male Nedelje, iz Št. Ilja. Hvala vam vsem za društven obisk, samo ne zamerite, prosimo, da se ni moglo radi velikanskega števila vsem ugoditi, kakor bi bilo primerno. — Iz poročil se dajo spoznati uspehi društvenega delovanja. Denarni promet je znašal 720 K 53 v, med katere spada tudi članarina članov, katerih je bilo 78. Nakupilo se je mnogo knjig, tako da šteje društvena knjižnica približno 900 knjig različne vsebine. Udje, večinoma mladina, so si pridno izposojevali knjige, katerih se je prebralo več ko 1800 iztisov. Časopisov je imelo društvo 63 iztisov in sicer „Slov. Gosp.“ 10, „Naš Dom“ 15, Domoljub 5, Kmetovalec 5, Bogoljub 5, Glasnik najsv. Sre 5, Cvetje 2, Mladost, Mir, Zarja, Slovenec, Dom in Svet, Vrtec. Društvo je priredilo v letu 1908 več gledaliških predstav z govorji in deklamacijami, kjer so nastopili mladenci oziroma mladenke. Društvo je gojilo zlasti petje in je pevski zbor priredil parkrat trdi društvene izlete. — Po občnem zboru so predstavljale mladenke igro „Najdena hči“. Krasne, ganljive prizore so igralke dobro pogodile. Veder smeh ste vzbujali Afra in Lija, dve zviti, hinavski, hudomušni sužnji, ki ste hoteli ugonobiti odkritoščeno Irmo, kakor tudi uničiti tiko, trpečo Elmo. Prava rimska matrona je bila Kornelija s svojim sigurnim nastopom, ki že celih 15 let prenaša bolest izgube svoje hčerke, katero ji je ukradla nesrečna Solima. Čuteče srce gane zlasti zadnji prizor, ko Kornelija spozna v Irmi svoj hčerk. — Igo „Za letovišče“ so uprizorili mladenčki. Ne vemo, kateremu bi dali prednost. Izvrstno so jo pogodili vsemi. A plesni učitelj Lucrezio je posebno ugejal, kakor tudi Lesar s svojim Jančkom in Račkom. Kaj ne, da vam prisrčen smeh, katerega ste se dovolj navzili, ne bo škodoval? In pevski zbor je peval pesem za pesmijo. Pa vztrajali ste v tej stiski, pa tudi vročini. Slišali ste Šentiljskega Žebota in ste občudovali mladenčka, kako navdušeno je govoril za obrambo dragih svetinj vere in govorice materine. — Da, poštenih, odlčnih, zavednih značajev naj nam vzbujajo naša društva.

m. Sv. Jurij v Slov. goricah. Nagla smrт Jurij Povalec, veleposestnik v Partinju, starček 88 let je umrl nagle smrti dne 8. februarja, v pondelje zvečer. Bil je starešina na gostiji pri županu Dolajšu, čigar vrla hčerka Terezija se je omožila v Jarenino v pošteno hišo Lorbekovo. Zadel ga je kap. V trenutku je bil mrtev. Seveda se je gostija spremenila v sedmino, veselje v žalost. Naj tega vrli zakonski par ne smatra, za slabo znamenje, kakor bi kdo misil v svojem pravnoverju. Ta žalostni slučaj nam pač zopet tako pretresljivo potrjuje resnico, da se smrt neprěčakovano lahko prikrade tudi v veselo, pošteno družbo ter v splošnem veselju nastavi ostro koso na svojo žrtev.

m. Sv. Jurij v Slov. goricah. Naša kmetijska podružnica je imela v nedeljo, dne 31. prosince občni zbor. Podružnica obstoji dve leti. Četudi je v tem času dobila marsikake ugodnosti od kmetijske družbe, se vendar radi mnogih ovir ni mogla prav razvijati. Sedaj je vse urejeno. Tudi udje so bili v prejšnjem številu izven župnije, zlasti od Sv. Lenarta. Ker bo do pri Lenartu imeli svojo podružnico in so torej ti udje odpadli, bodo domači v bližnjem stiku med seboj, bo delo olajšano, kakor tudi ugodnosti večje. Poslanec Roškar je razložil udom pomen gospodarske-

ga združevanja ter kazal na uspehe, ki jih kmetje dosegajo v drugih krajih potom gospodarske organizacije. Kmetijska družba ima tudi velik upliv na vlado, pri kateri zastavi vso svojo moč v korist kmečkega stanu. Da bo tudi naš slovenski kmet imel korist od nje, je treba števila udov. Čim več jih bo, tem več bo uspeha. Sedaj ima podružnica 56 članov.

m. Sv. Benedikt v Slov. goricah. Slovensko-goričko vinorejsko društvo vabi vse ude k redni glavni skupščini, katera se bo vršila v četrtek, dne 25. svečana t. l. zjutraj ob 8. uri v tukajšnji novi šoli. Na vsporedu je edina točka: „O nehanju in razpustu slovensko-goričkega vinorejskega društva.“ — V slučaju neslepčnosti se vrši glavna skupščina štirinajst dni pozneje ob isti uri in z istim vsporedom ob vsakem številu udov.

m. Studenc. Slov. kat. izobraževalno društvo nam je priredilo zadnjo nedeljo zabavni večer. Prostori Leskočeve gospodine so se do zadnjega kotička napolnili in smo udeleženci videli tudi precej ljubih gostov iz Maribora; celo g. Dobršek ni pozabil na nas, ampak je iz Slov. Bistrice pohitel med svoje prijatelje. Tukaj je nehalo vsako razmerje med gospodom in delavcem. Pa zakaj bi tudi ne. Saj vsi, čeravno vsak v drugem poklicu, stremimo le za enim ciljem. Mnogo smeha je vzbujala šaljiva tombola, a se več pa dražbanje petelin. Po vsporedu se je razvila prosta zabava, ki je trajala precej dolgo in noč. Društvo klicemo, naj večkrat priredi take zabavne večere v veselje studenških Slovencev.

V Ihovi so si izvolili vendar enkrat novega župana v osebi Franca Domanjko. Pričakujemo, da bo izvoljenec v čast ihovski občini. Treba nam je neustrašenih, značajnih možev. Bilo so tudi v občini Sv. Benedikt nove volitve, kjer pa v III. razredu ni šlo vse pravilno. Nekateri so se pritožili, in tako še naprej vladala dosedanje župan Jan. Elbl. Nekateri volili, sicer jako čudni možje, so se pogovorili, da hočejo novega župana, in sicer takega, ki bude rad dalj dovoljenje za ples. Izmislišli so si tudi, da kmetje imenujejo želarje pasje gruntlarje in še več takih priimkov. Le na ta način se je pripetilo, da je poštena stranka ostala za 2–3 glase v manjšini. No, bodo deme že videli, kdo bude župan. Bilo bi pa res žalostno, ako bi župan bil izvoljen iz vrste teh zelo čudnih mož.

m. Gorica pri Račah. Slovensko izobraževalno društvo je imelo v nedeljo, dne 7. svečana zborovanje v prostorih gosp. Št. Čelofiga. Dobro se je obneslo. Udeležba bi lahko bila še boljša, toda odbor je prepozno naznani zborovanje (še le v nedeljo). Na novo so izvoljeni gg. Ducman Sim., Kolarič Jak. in Čelofiga Šim. Odbor za letošnje leto je sledenči: Gosp. Fr. Vodošek, posestnik in župan, predsednik. G. Fr. Vavant, posestnik, podpredsednik. G. Anton Tomanič, mladenič, tajnik. G. Anton Čelofiga, posestnik, tajnikov namestnik. G. Št. Čelofiga, posestnik, blagajnik. G. Jož. Valant, mladenič, blag. namestnik. G. Šim. Čelofiga, mladenič, knjižničar. Gg. Šim. Ducman in Jak. Kolarič, oba posestnika, odbornika. Društvo je imelo dosedaj 37 udov. Ti so prečitali od 1. junija lanskega leta dosedaj nekaj nad 400 knjig. Lepo število! Le tako naprej! Pri tem zborovanju pa je pristopilo še trinajst udov; društvo ima sedaj 50 udov. To je častno število za tako malo vas, kakor je Gorica. Gorčani, po koncu! Pristopite še ostali in še lepše bo za Gorico.

m. Laporje. Žalosten dogodek se je tu prigodil. Dne 5. svečana so na Križnem vrhu lomili led; med drugimi tudi 22 letni Anton Pernat. Slaba družba in Stajerc sta ga privadila žganjepitu, zlasti zadnji čas se mu je popolnoma vdal, tako da je čisto podvijal in mu je pamet začela pešati; kajti drugače si ne moremo razlagati njegovega obnašanja. Tako je v sredo zvečer žganjepoln prišel domu in hotel starši pomoriti. V naglici je namesto noža zgrabil vijke in jih zagnal proti materi, a se je ta umaknila in so vijke začele v steno. Nato hoče očeta, ki je bolan ležal v postelji, udariti z žrmljico, a je k sreči zadel ob tram, da se je prelomila. Potem je zapustil hišo, rekoč, da gre pod vlak. A čuvaj ga je s prigojarjanjem vsaj nekoliko pomiril in mu zabranil, a ni hotel v hišo nazaj, ampak je kake tri ure ostal na mrazu. Tudi drugi dan se je ohnašal kakor divji. Zdaj je temu, zdaj onemu ponujal desetak, da ga naj umori, in žugal, da sicer ion dotičnega umori. Tako je pozival tudi posestnika Kodriča, naj ga zabeče, a ker seveda tega ni hotel storiti, ga sam ne pade. Brat Franc pa miri in mu prigojarja, naj bo pampeten, a zdaj se spusti za bratom z odprtim nožem. Že ga je skoro dohitel, z nožem mu je (hoteč ga zabosti) celo prerezl sukno na hrbitu, a tu se brat obrne in ga s hladom udari po glavi na sence. Ni mu ničesar prebil, a je bil tako nesrečno zadet, da je tako obležal nezavesten. Ni se več zavedel ter je v torek zjutraj maziljen s sv. poslednjim oljem izdihnil. Brat se je sam javil sodniji. Ravnati je moral tako v silobranu in ni nameraval brata umoriti. Čel dogodek pa je žalosten dokaz, kam privede mladeniča nepokorščina do stariščev in slaba družba, kako podivja človeka žganjepitu in slabo časopisje ter dela nesrečne cele družine.

m. Kr. pri Mariboru. Takajšnje bralao društvo priredilo, v nedeljo, 14. srečana, popoldna ob 8. uri v bralni sobi v župnem predelu, shod, na katerem bo govoril g. dr. Taričić iz Maribora o pričnočnosti v raznih boleznih. Krizovanec naj nivo do zanudi tega prezentiranja in koristnega podnebnega govorita. Torček: nedeljo, 14. srečana, v bralni sobi.

Odbor

m. Sv. Lenart v Slov. gor. Še enkrat opozarjam na veselico, ki se vrši v nedeljo 14. t. m. v veliki dvorani A. Arnuševe gostilne. Začetek takoj po večernicah. Vstopnina: Sedez pri mizi 1 K, navaden sedez v dvorani in na galeriji 70 v., stojisca 40 v. Sestlenarčani, udeležite se v obilnem številu te veselice. Nobeden naj ne ostane doma.

m Selinica ob Dravi. Tukajšnji Čitalnica privedi dne 14. svečana veselico z 1-pm in obširnim vsporedom. Člani Čitalnice bodo igrali dve žaloigri: "Eno uro doktor" in "Lemberžan". Nastopi tudi domači pevski zbor. Zanimanje za veselico je kakor slišimo veliko. Vabimo in pričakujemo goste tudi od drugod.

m Laporje. Vzpored za veselico, ki jo privedi k. sl. izobražev. društvo v Laporju v nedeljo dne 14. svečana z 8. uri popoldne v starj. Šoli: 1. Pozdrav. Laharnar. Poje mešani zbor. 2. Čašica kave. Žaloigra v enem dejanju. 3. Vesela tovarisija. Poje mešani zbor 4. Nezadovoljni drvar. Žaloigra v dveh dejanjih. 5. v logu. Poje mešani zbor. 6. Stotnik in njegov sluga. Šaljivi prizr. 7. Na planine. Poje meš. zbor. Vstopnina: sedež I. vrste 80 v., II. vrste 60 v.; stojisca 30 v. — Prijatelji poštene zabave iz domače in sosednih župnij prihite v obilnem številu. Na veselo svidenje! Odbor.

Ptujski okraj.

p Pouk o rezi v vinogradih! — Za ptujski okraj. Rez je brezvonomo eno najvažnejših del v vinogradih. Saj že ljudska prislovica pravi, da neuk rezac lahko več veder vina na dan s škarjami iz vinograda odnes. Rezac mora paziti na to, da dobi trs pravilno obliko in da to svojo obliko tudi obdrži. On mora v ozir jemati lastnosti različnih vrst (sort) in pa moč posameznih trsov. Tu i tam če biti že kateri trs previsok; treba je o pravem času misliti na znižanje, ki se ima vršiti tako, da rodovitost trsa ne trpi. Sploh se je ozirati pri rezi na toliko okoliščin, da jih ni mogoče v kratkem spisu tako podrobno objaviti, kakor bi bilo to potrebno. Pri vsakem delu, tako tudi tu je praktično razkazovanje najboljši pouk. Da se nudi taka prilika vinogradnikom ptujskega okraja, bode podpisani, če bode vreme dopuščalo, letos rezati učit osobito v takih krajih, kjer se mu zdi to posebno potrebno in sicer: 15. svečana ob eni uri popoldne pri g. Pukšiču v Preradu, 16. svečana ob deveti uri predpoldne pri g. Lovrencu v Polancih, 16. svečana ob eni uri popoldne pri g. Šoriju na Polenšaku, 17. svečana ob deseti uri predpoldne pri g. Šeguli v Kukovi, 18. svečana ob eni uri popoldne pri g. Vnuku v Sakušaku, 19. svečana ob deveti uri predpoldne pri g. Koserju v Dragoviču, 22. svečana ob deseti uri predpoldne pri g. Graberju v Krčevini, 24. svečana ob deseti uri predpoldne pri g. Zajšku na Mestnemvrhu, 25. svečana ob deseti uri predpoldne v dež. vinogradu pri Sv. Urbanu, 26. svečana ob deveti uri predpoldne pri g. Papstu pri Sv. Andreju Sl. gor. 2. sušca ob deveti uri predpoldne pri g. Vrabiču v Stoprech, 3. sušca ob eni uri popoldne v dež. vinogradu v Naraplah, 5. sušca ob eni uri popoldne v dež. vinogradu na Rodnemvrhu, 6. sušca ob deveti uri predpolne pri g. Wratifeldu v Jablovecu. Po šestem sušcu je pa podpisani na razpolago tudi drugam v svojem delovnem okolišču, ako se ga zahteva. R.zume se, da se bodo pri teh sestankih lahko razmotrivala tudi druga vprašanja bodisi vinarske ali sadjarske stroke. J. Zupanc, dejelni vinarski inštraktor v Ptuju.

p Št. Janž na Dr. p. Proti vsemu pričakovanju dobro se je obnesla veselica, ki jo je privedilo naše krepko se razvijajoče društvo. Z ozirom na to, da so se na dveh krajih vršile oziroma pripravljale gostije, smo bili z obiskom še dokaj zadovoljni. Bilo je smeha na moč. — Posebno zahvalo smo pa dolžni vrli slišniškim tamburašem. To pa iz dveh vzrokov. Doma so morali preložiti gledališko predstavo, da jim je bilo možno ostati mož-beseda. Tako je prav in vse hvale vredno! So pa tukaj rešili svojo nalogo tako izvrstno, da smo se kar divili nad izbornim proizvajanjem posameznih komadov. Umetno, da so moral pogostoma poslušati v zahvalo dolgotrajno ploskanje. Ostali nam bodo v trajnjem hvaležnem spominu. — Tamburaši se je kosal domači pevski zbor, ki je tudi žel mnogo pohvale in priznanja. Bog povrni trud! Za okinčanje prostorov so skrbela starška dekleta, ki so poleg vrlih pevk tudi pridno prodajale karte in konfeti. Naj jim bo plačnik ljubi Bog! Ne smemo pa pozabiti, hvaležno se spominjati razun mnogo drugih, ki tudi zasluzijo zahvalo, dveh požrtvovanih kmetic v Staršah, namreč gospe Marije Frie in g. Ivanke Rajh, ki so darovali društvo lepe, pa tudi prav okusne predmete za šaljivo dražbo. Ta ni povzročila le dokaj smeha, ampak bo z uspehom gotovo tudi prav zadovoljen blagajničar. Naj jima in vsem drugim, ki so se žrtvovali, povrne mili Bog stoterno!

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Mladenička zveza pri Sv. Lovrencu ima v nedeljo dne 14. februarja zavajni sestanek ob 3. uri popoldne v starj. Šoli. Na vzboredu so govorili, šaljiv prizor in razni predmeti za pošteno zabavo. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu.

p Šv. Lovrenc na Dravskem polju. Prihodnji pondeljki se poroči g. Martin Napast, posest. sin z gdč. Marijo Pišek. Zavednemu paru vse najboljše.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Dajte nam stare šolske počitnice! Naš občinski odbor se je v seji dne 24. prosinca t. l. enoglasno izrekel proti sedanjim šolskim počitnicam. Obrnil se je na dejelni šol. svet in ga poprosil za stare šolske počitnice. Obenem se odbor tudi obrača s prošnjo do "Kmečke zvezze" in njenih poslanec, da ga v tem interesu podpirata. Opozarjam pa tudi vse občine ptujskega okraja, da store isto. Kmetje skupno trpimo škodo zavoljo počitnic, skupno pa tudi zahtevajmo svoje pravice, ki se nam bojo tako dale in se nam morajo dati!

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Tu se je poročil dne 8. svečana naš dolgoletni občinski tajnik g. Jurij Tumpej z gdč. Cilko Fošnerič. Ženin in nevesta, oba sta vrla in verna narodnjaka. Naše najiskrenješ čestitke!

p Stopreč. V novem letu kaže tukajšnje izobraževalno društvo novo življenje. Vsako nedeljo in praznik vrši se po večernicah predavanje. Dosedanja predavanja bila so gospodarske vsebine, letnemu času in našim razmeram primerna. V Stopreču smo do sedaj malo zrigolali in večina starih vinogradov leži opustošena brez vsake koristi. G. predavatelj nas je navduševal, naj se z večjo gorenčnostjo lotimo rotanja in sicer pred vsem tistih parcel, katere imajo za trto ugodno lego ter so tako kamenite ali lapornate, da niso ne za njive, ne za travšča in sadenosnike. Rotajmo pa naj vsaj 1 meter globoko, drugače sami sebe goljufamo, ne pa morebiti državo, od katere imamo brezobrestna posojila. Če se rota 1 meter globoko, tedaj naj se vrže 70 cm vun, 30 pa naj se nakrampa in v jami pusti. Tako ravnanje ima dvojni hasek. Prvič ne pride dobra površna zemlja preveč na dno, kamor bode trs morebiti še le črez 20 let pognal korenine, ampak bolj v sredino, da poprej poda trsnim koreninicam hrano. Drugič zmanjša se naravnost polpeljevanje zemlje ali plazov, ker voda skoz kamenje ali lapor sproti odteka in ne naredi na trdnem dnu blata, katero v trajajočem deževju rado združne navzdol. Pri rotanju pa naj se tudi že misli na grabice v vsakem večjem vinogradu potrebne, da odvajajo vodo in preprečijo plaze. Najboljše so naravné grabice, katere nastanjo, ako se že pred rotanjem zmeri in določi, kje bi naj bila grabica in se tisti prostor pol metra na široko pusti nezrigolan. Take naravné grabice so obenem tudi trden jez zoper plaze.

p Velika Nedelja. Dne 1. t. m. zvečer je povabil vlak Franca Feguš, željarja v Vičanskem vrhu. Krive so bile baje domače razmere, da si je izbral tako smrt. — 3. februarja je bil poročen 65 let star vdovec Juri Siber. Nevesta je bila Linika, nad 55 let stara, tudi vdovica. Čestitamo! — Minoli mesec je Treza Lah v Ključarovcih, ko je šla k sv. maši, na potu naglo umrla. — V sredo, dne 5. februarja je bil pokopan Jakob Bogša. Oba iz Marijine družbe. Želimo jima veselo svidenje nad zvezdami. — Med tukajšnjimi kmeti vladala velika radovednost, kdo bo postavljen od "Kmečke zvezze" za kandidata v deželnem zboru. Navdušenje je posebno za kmeta.

p Velika Nedelja. V pondeljek, dne 8. t. m., se je Terezka Kociper iz Stanovna poročila s Tomazem Puklavec iz Vitana, župnije Sv. Bolzenk pri Srednjišču. Poroko je izvršil nevestin brat, č. g. Jan. Ev. Kociper, vikar v Mariboru. Bilo srečno!

p Ormož. Neusklutarija in neznačajnost se neznamo širita okrog našega mesta. Kmetje, ki imajo dijake v diaškem semenišču, pošiljajo otroke v nemško šolo. Voditelji spijo, se drapina bojijo in s slovenskimi posestvi barantajo; kmetje pa kakor čreda brez pastirja zbegani v nemško žrelo drvimo. Preteklo nedeljo peljali so se gostje k zdavanju. Bili so glasni in korajni. Na prvem vozu so imeli slovensko zastavo. Misli sem, to so slovenski korenjaki, katerih noben drapin ne vžene v kozji rog. Paj Jaka, počasi! Peljajo se proti krčmarju Minisdorferju, kar naenkrat začne en fant trobojnico skupaj motati in jo lepo na vozu v slamo skrije. Tako daleč smo torek prišli, da niti v slovenskem Ormožu ne upamo razviti slovenske zastave. Žalostna nam majka!

p Iz Šikolj smo zvedeli iz zanesljivih virov, da je na Svečnico v slovenskih Šikoljah prostovoljna požarna bramba imela svoj občni zbor. Na vzboredu so imeli volitev načelstva in odbora. Zmagali so Štajercijanci. Nemški "feuerwehr" v zvezi z "Gauverbandom" misli biti v slovenskem kraju, na slovenski zemlji. „Freiwillige Feuerwehr Schikolla, Gauverband Graz“, tako ga nameravajo brez obredov krstiti po predlogu Štajercijanskega agitatorja Korošca, ki je baje še le pred enim letom zagledal slovenske Šikolje, pa že komandira. — Slovenci, ali si morate res dati vse dopasti?

p Iz rogaške Slatine. Strašna nadloga za naš kraj je odredba, da mora biti v vsaki občini "svinjski kataster". Vsako najmanjšo pomoto pri tem "zapisovanju vseh svinj" naznajajo ljudstvu skrajno nepriznani žandarji na c. kr. sodnijo in ljudje so kaznovani, da je jo! Naj napravijo vsa županstva, ki so prizadeta, takoj prošnjo na c. kr. namestnijo v Gradcu, da se odpravi svinjski kataster, ker je itak za nič; ker če bi kdo hotel kaj "zbarantati", s pomočjo tega nesrečnega katastra še lažje storiti, kakor prej, ko te "novotarije" ni bilo. — Kmet.

p Pri Sv. Križu tukaj boste letni občni zbor bralnega društva v nedeljo dne 21. febr. po večernicah v čitalnici. Pridite v obilnem številu!

p V Čirkovcih pri Pragaskem privedi domače bralno društvo po večernicah dne 14. t. m. v novi cerkveni dvorani predpustno veselico. Na vzb redu je vesel-igra: "Čašica kave", deklamacija in petje. Čirkovci smo vsi prav radovedni, kako b do uprizorila naša dekleta prvo svojo igro. Za to prijetno radovednost bo plačati samo 20 vln. Prisrčna smeha bo tudi dovolj, a tega ne bo treba posebej plačati. Kisla repa, ti doma ostani, dobra voda bo v dvoranji!

p Sv. Lovrenc na Dr. ptičji. Pr. g. Jožef Ozmeč in preč. g. Anton Kociper sta darovala našemu bralnemu društvu vsak po 5 K, za kar se jima v imenu odbora zahvali blagajničar, ki bi jako hvaležno sprejel tudi od drugod vsako "jubilejno petčico" in sploh vsak najmanjši dar!

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. V naši župniji imamo prav marljive agente ali bolje kolporterje za socialdemokrati, brezverski list "Naprej". Sirijo ga posebno v Radomerščaku, Žerovincih, Desnaju in Mekotnjaku. Ako ne

bo tega vsiljevanja kmalu konec, bomo objavili imena raznašalcev, pa tudi glavni vir, ki iz njega izvira ta agitacija! Mislimo, da ljutomerskim "rdečkarjem" ne bo nič kaj ljubo in koristno, če jih malo razsvetlimo in v pravi luči pokažemo krščanskemu slovenskemu ljudstvu! Slovensko ljudstvo, izogibaj se „rdečkarjev“ in njih časnik. Naprej, Rdeči prapor in druge brošurice z agenti vred načeni iz hiše! Načočite in pridno razširjajte krščanske slov. liste: Sl. Gospodarja, Naš Dom, Domoljub, Straža, Bogoljub, Slovenec!

1 Ljutomer. Deželnoborske volitve se bližajo. To sklepamo iz tega, da si skuša nek gospod rudečne barve pridobiti pri nas kaj volilcev. Ker pa njemu nikdo nič več ne verjame, zato je sedaj začel pihati drug veter. Po celih župnjih se razširja nek, na Kranjskem izhajajoč list „Naprej“. Ljudje ga dobivajo načonj, ne da bi vedeli od kod in zakaj. Toda, dragi gospod, to vam vse skupaj ne bo nič pomagalo. Zadnjič ste pošteno obsedeli, tokrat pa boste čisto skoz zleteli.

1 Ljutomer. Naš kraj je daleč na okoli znan kot napreden kraj in to v pravem pomenu besede. Ako pogledamo naše vinograde, kako umno so obdelani, da kaj takega težko drugje najdemo. Isto velja tudi o sadjarstvu. Kar se pa izobrazbe tiče, pa tudi nismo na zadnji stopnji. Posebno mladina se giblje, da je veselje. Kdor se hoče o tem prepričati, pa naj pride v nedeljo popoldne v sobo bralnega društva, kjer bo našel zbrani cvet mladine, mladenice in dekleta. Tako je prav. Le zbirajmo se okoli "Bralnega društva", ki tako skrbi za našo izobrazbo. Kaj pa fantje in dekleta, ko bi zopet kako igro priredili? — Postavite se!!

1 Občina Sv. Jurij ob Ščavnici. Je v svoji odborovi seji 8. t. m. enoglasno sklenila, svojemu rojaku, preč. g. dr. Antonu Suhaču, dekanu in župniku pri Sv. Ani na Krempergu, povodom imenovanja častnim kanonikom, čestitati.

1 Kmetijsko društvo za Veržej in okolico nazzanja vsem okoličanom, da bode imel dne 14. febr. t. l. po večernicah v šolskih prostorih gospod potovanli učitelj Jelovšek poučen govor o umni govedorej in o gnoju. Želeti bi bilo, da bi se kolikor mogoči mnogo poslušalcev zbralo, ker je reč važna za napredek kmetijstva.

1 Prostovljena požarna bramba v Dragotincih ima svoj občni zbor v nedeljo dne 14. svečana t. l.

1 Prostovljeno gasilno društvo v Baččovcih na Murškem polju priredi dne 14. t. m. tombolo, v prostorih g. Vinko Maier na Gorič občina Bučecovci. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi vsega društvennika, znanca in prijatelja.

1 Gornja Radgona. Kmet. bral. društvo Gornje-Radgonsko priredi 21. t. m. v prostorih g. L. Karbaša po večernicah zimsko veselico. Upričorli se bodoči gledališki predstavi: igrača "Vaski skopuh" in bučka "Pravica se je izkazala". Petje med posameznimi točkami. Ker je pretekli namenjen za razširjanje društvene knjižnice, katera namen je, širiti izobrazbo med prebivalstvom našega obmejnega kraja, se je nadajati obile udeležbe tudi od rojokov izven Gornji-Radgona. Zatorej na svidenje v nedeljo 21. februarja v Gornji-Radgoni, kjer bodo videti marsikaj zanimivega.

Slovenjgraški okraj.

s Podgorje. V Podgorju pri Slovenjem Gradevžu od dne 18. septembra 1908 ni nihče umrl; torej ni resnično, da bi v tej fari bil umrl dne 25. januarja t. l. Franc Škodnik "najbrž vsled zastrupljenja", kakor smo objavili dne 4. febr. — Isti je moral biti kje drugje doma. V Podgorju je bil zadnji pogreb 20. septembra 1908.

s Velenje. Zopet je posegla "Südmarka" po slovenskem posestvu. Tokrat je kupila pri nas hišo za 17.000 kron ter se vgnezdiла tako tudi v našem slovenskem trgu. Vsled naše lastne nebrižnosti se vjeda nemški črv vedno globlje v slovensko našo telo.

s Velenje. Naj Vam poročam, gospod urednik, o naravnost neznošnih razmerah na naši pošti. Tukajšnji poštni uslužbenci ne razumejo ali pa nočajo razumeti slovenskega jezika. Evo Vam dokazov! Pred kratkim je imela naša pošta opraviti z nekim pismom, na katerem je bilo kot zadnja pošta označeno Velenje. Ker pa službujoči urednik ni razumel besede "Velenje", pripisal je besedo Weitenstein in pismo je marniral v Vitanje. V Vitanju pa so besedo Weitenstein prečitali in napisali Wöllan, besedo Velenje pa podčitali. S tem so pokazali, da je bila zadnja pošta popolnoma razločno napisana. Sedaj še le je dobila oseba dotično pismo v Velenju v roke. — Nekoč je prišla na našo pošto oseba in prosila za "Slov. Gospodarja". Mislite li, da se ji je postreglo? "Ich versteh nicht" (ne razumem), je bil od

Kljub temu zelo veliki in zato prosimo rodoljube slovenske, naj se spomnijo tudi našega „Društvenega doma“, ki bo velikega pomena za slovenski živelj v Saleški dolini. — Lesa so dozdaj darovali in že pripeljali: Jožef Strahovnik, kmet v Kančih, Frančiška Jelen v Belški okolici in g. Marija Prevec. Nadaljni darovi: V denarju so še darovali: Marija Strahovnik iz „Dekliške zvezze“ 10 kron, M. P. 18 K, g. Marija Hudovernik 10 K (popust dolga, ki ga je društvo dolgovalo). Neimenovana 100 K, neimenovana 500 K. Vsem dobrotnikom se iz srca zahvaljujemo! Bog povrni! Zlasti se zahvaljujemo zadnjima dvema dobrotnicama, ki nočeta biti imenovani, ki pa ste s tako velikodušnim darom prišli nam na pomoc. Bog jima plati!

Konjiški okraj.

Konjice. Ustanovila se je dekliška zveza Bralnega društva, ki steje že čez 70 udov. Odbor je dobro sestavljen, ter je upati, da bo izvrstno deloval; Amalija Solar iz Tepanj je voditeljica; Marja Lamut iz Tepanj, namestnica; Marja Rak iz Konjic, tajnica; Julijana Kumer iz Gabrovelj, blagajničarka in Marija Kostevec iz Konjic, knjižničarka. Po vseh se bodo ustanovili posebni bralni krožki.

Konjicah so zaprli posestnika in fotografa J. Tomšeta, ker ga sumijo, da je v zvezi z družbo ponarejalcev denarja.

K Oplotnica — ni padla. Pred kratkim smo prinesli vest, posneto po drugih listih, da so zmagali pri občinskih volitvah v Oplotnici v I. in III. razredu poslili-Nemci. Kakor se nam poroča, se letos v Oplotnici še niso vrstile občinske volitve. Tudi ni takе nevarnosti, da bi Slovenci v imenovanih dveh razredih propadli, Slavenci celo zanesljivo pričakujejo zmage v vseh treh razredih. Slovenci bodo ob času volitev gotovo storili svojo dolžnost.

K Rebeltju na Fohorju. Izjava: Ker leti sum na mene, kakor bi bil jaz pisal dopis iz Kebbla na Fohorju v zadnji št. Slovenskega Gospodarja, zato izjavljam, da tega dopisa nisem jaz pisal in sploh nisem ž njim v nikaki zvezi. Z odličnim spoštovanjem Franc Guiznik, mladenič in zaupnik Kmečke zveze na Kebblju. — Prisavek uredništva: Potrjujemo, da ni pisal dotičnega spisa mladenič Franc Guiznik.

K. k. Post Ober-Rötschach, bere se na poštnem vozlu, kateri vozi pošto iz Konjic v Žreče. Vprašamo g. Jurša, za koga pa je ta napis. Pričakujemo, da nas kmalu z drugim napisom počastite.

Celjski okraj.

Celje. Ustrelil se je dne 7. t. m. z vodnim strelom poštni oficijant Jožef Zupanek, sin tukajsnjega okrajnega šolskega nadzornika. Vzrok samomora je neozdravljiva srčna bolezna.

C Porotne obravnave v Celju. Pri celjskih porotnih obravnavah so bili obsojeni: Fr. Mlaker, 35 let star, kurjač, radi hudo delstva tativne iz navade in prestopka potepanja na 6 let težke ječe in prisilno delavnico. — Fr. Rober, železniški paznik v Studenih pri Mariboru, radi prestopka zoper varnost življenja, ker je pustil odprte zatvornice na križišču železnice z državno cesto, vsled česar sta bila povožena in lahko ranjena 2 huzarja in 1 konj ubit; na 3 tedne ostrega zapora in Lovro Žižek, viničarski sin iz Ragoznice od Sv. Lenarta v Slov. Goricah radi težke telesne poškodbe na 4 mesece težke ječe.

C Izpred porotnega sodišča v Celju. Svojo tako je umorila 31 letna Amalija Ivančič, posestnikova žena iz okolice Šoštanjske. Dne 23. grudna p. l. javila se je sama pri sodišču in izpovedala: „Tako sem prišla včeraj domov, začeli sva se s taščo prepirati in v jezi udarila sem staro ženo parkrat s pestjo po glavi, da je padla po tleh. V svoji togoti zgrabila sem jo za lase, vlačila pretepajejo sem in tja in jo slednjic z močno okovanim čevljem tolka toliko časa po glavi, da je umolknila.“ — Na to ovadbo so jo zaprli. — Sodni ogled je določil, da je rajnka umrla vsled otrpnjenja možgan, povzročenega po silnih udarcih po glavi. Po telesu je bilo 30 poškodb. Amalija Ivančič živelja je v zadnjem času tako nereditno, pigančevala okrog v moških družbah in bila sploh malo doma. — Pri obravnavi taji docela vse. — Pravi, da jo je tašča preganjala in se na kritični dan spominjala le toliko, da je prišla domov, da sta se s taščo sprli, a naprej ne ve prav nič. — Tudi svoje prejšnje samoovadbe se prav nič ne spominja. Pravi, da je prišla k samozavesti še le v preiskovalnem zaporu. Ker so njeni sorodniki trdili, da je imela nekoč jako hudo vročinsko bolezen v glavi, predlagal je državni pravčnik, da se obravnava v svrhu preiskovanja duševnega zdravja obdeljenke in zaslijanje novih prič preloži, kar je bilo sprejet.

Uzmoviči so v Celju pidno na danu. Pred kratkim je bila okradena cerkvena puščica v nemški cerkvi, pretečeno soboto pa je nek zrel tič, ki se je trikratil iz Ogerskega in je pristojen v občino Dol, v trdel postrežnici kaplanije ključe do posameznih seb, ki bi mu naj služili za njegove namene. A komaj je prišel do kapucinskega mosta, že ga je zasacila roka pravice in ga soravila na varno.

C Svetina pri Celju. V nedeljo t. j. 14. t. m. bodeta obhajala pri Matri Božji Svetinske zakonice Andrej in Katarina Klinar v ožjem krogu otrok, vnukov in prijateljev

svojo zlato poroko. Sosedi iz bližnjih župnij ste srčno povabljeni k tej redki slovesnosti!

C V Grizah je umrl gostilničar Valentin Naprudnik.

C Slivnica pri Celju. Zaupniki Kmečke zveze so sklicali za 2. svečana popoldne pri Webru javen političen shod vseh volilcev tega okoliša, da bi se zaslalo njihovo mnenje o starostnem zavarovanju za kmeta. Vsi so se enoglasno in krepko izrekli zoper nameravano zavarovanje kmeta ter so veleli o tem obvestiti svojega poslanca dr. Korošca. Na tem shodu, ki je bil zelo dobro obiskan, se je pokazalo, da se sicer hladna kri Slivničanu živahnejše pretaka, kadar sluti novo breme svojim ramam. Samo da ga večkrat prej ne sluti, kakor kadar ga že čuti, ker se v obči premalo zanima za javno življenje.

C Dobrno. Kmetijska podružnica je imela dne 7. februarja v salonu Orozlovskega hotela dobro obiskan občni zbor. Govoril je potovni učitelj g. Goričan o različnih davkih in davkih postavah ter o potrebi organizacije kmečkega stanu. G. župnik Kukovič je poročal o posvetovanju pomožnega odbora za celjski okraj v prid kmetovalcem, ki so bili pričadeti po suši. O delovanju podružnice v l. 1908 je poročal tajnik g. Schreiner. Podružnica je priredila v l. 1908 četvero predavanj ter nazorni poduk o rezanju amerikanskih trt. Želimo, da podružnica tudi v bodoče tako vneto skrbira za kmečki blagor.

C Na Dobrni sta obhajala dne 8. februarja zlato poroko Franc in Jozefa Orosel, nekdanja lastnika znanega hotela Orosel.

C Marija-Gradec pri Laškem. Pri občinskih volitvah dne 27. januarja so bili v tretjem razredu izvoljeni slednji možje odborniki: Alojzij Požlep, Tevče, Miha Zdovec, Rifengz, Jožef Lapornik, Lože, Anton Goter, Zavoj, Franc Maček, Trojno, Jakob Toplišek, Reka. V drugem pa Jurij Krajnc, Lahomno, Jožef Kolarčič, župnik pri Sv. Miklavžu, Jernej Pečnik, Plazovje, Miha Ojsteršek, Zagaj, Anton Teršek, Harje, Martin Žveplan, Lažišče. V prvem Franc Knez, Lože, Franc Vorina, Strenski, Franc Gaberšek, Globoko, Matija Resnik, Mar.-Gradec, Martin Topole, Jagoče, Konrad Elsbacher, trgovec v Laškem. Novi odbor je v veliki večini na strani Slovenske kmečke zveze. — Dal Bog, da bi deloval v korist občini in celemu slovenskemu narodu!

C Odprto pismo g. Janezu Klančniku, posestniku v Šmartnem na Paki. Vi ste mi poslali že dvakrat naročilo, da naj jaz dam tukajšnji požarni brambe neke zastave nazaj. S tem ste me Vi dolžili dejanja, kakor da bi si jaz lastil tute imetje. Izjavljam, da je grda laž, da bi jaz imel zastave požarne brambe. Kdor si je to vest izmisnil in jo razširja, je lažnik, in bom odslej proti vsakemu sodnišku po topalu, kdor še bode to laž razširjal. Sicer se mi pa dozdeva, da Vam jaz zelo ležim v želodcu, ne menda toliko zavoljo zastav, kakor pa zavoljo nekih — krovov. Pa brez zamere! Šmarino na Paki dne 7. svečana 1909.

Franc Klančnik, organist.

C Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša dekliška zveza je priredila dne 31. januarja 9. poučni shod in obenem občni zbor. Leta 1908. je imela 62 članic. Na dobro obiskanih shodih so vč. g. duh. vod. govorili o namenu dekliške zveze, o varčevanju, kako kaži slov. dekllica „ljubezen do domovine po vzgledu sv. Cirila in Metoda, v geslu „Svoji k svojim“, kako delujmo v novem letu za svoj in narodov napredok in o dekliškem delu in znanju. Tri članice so govorile: o važnosti ženstva v narodnem življenju, kakšne dolžnosti imamo kot krščanska, kmetска in slovenska dekleta, kakšne nauke nam dajejo pomladne evetice. Slišale smo tudi več deklamacij. Udeležila se je zvezza polnoštivaln jubilejnih dekliških shodov na Sladki gori in pri Sv. Križu tik Slatine. Na obeh shodih je 6 članic naše zveze govorilo, 6 članic pa deklamovalo. Pri obeh shodih je tudi naš dekliški pevski zbor zapel več Marijinih in rodoljubnih pesmic. Prelepo je zvezza proslavila Marijin jubilej z izvrstno predstavo „Lurška pastarica“. Po našem vzgledu so se ustavile dekliške zveze na Sladki gori, in Šmarju, pri Sv. Križu in pri Sv. Emi. Me se iz srca veselimo tega napredka v naši sosešini. — V zvezino vodstvo so izvoljene: Verk Am. voditeljica, Hanjšek M. namestnica, Vehovar Ana, tajnica in knjižničarka, Strašek T. blagajničarka, Jančič Mar., Mestnišek Joz., Debelak Kat. in Mahanje J., odbornice. — Vehovar Ana je v govoru opisala življenje, delovanje in mučeniško smrt junaka dekllice, francoske device Orleanske, katero bode sv. cerkev prej ko slej častila za blaženo. — Več članic se je oglasilo za razne časopise. — Vse to priča, da krepko delujemo na polju izobrazbe, da se pripravimo za bodočnost. Armada peterških mladenik stoji trdno za Boga in milo domovino ter kliče: Me gremo naprej!

C Trbovlje. Da se tudi pri nas gibljemo, toda mirno in tiso, nam kaže zadnje mesečno zborovanje „Dekliške zveze“ izobraževalnega društva. Brez vselej se mladenke kar naenkrat pokazale, kaj da znajo. Stiri deklamacije in trije govorji so bili na dnevnom redu. Deklamirale so se pesmi „Dan sprave“ (A. Medved), „Naš narodni dom“ (S. Gregorčič) in pa pesmica „Bog hoče“, kjer se napove boj alkoholu. Te deklamacije pa so krasili govorji „O varčnosti“, „O nasledkih neverje“ in pa lep apologetičen govor „Bog je“. Torej vse praktično znanstveno, za naše ljudstvo najbolj primerno. Res, vsa čast mladenkom, ki si toliko za izobrazbo prizadevajo, in se pri tem ne vstrašijo ovir, kakor huiškanja nasprotnikov, premalega društvenega prostora in pa pomanikanja

poštenega razvedrila, kakor igre, petja itd. Toda upajmo, da bo bolje, ko dobimo svoje društvene prostore. Mladenkam pa klicemo: Vsa čast, in le tako naprej po tej poti izobraževanja! Slovenci, spominjajte se denarno „Društvenega doma“ v Trbovljah!

C Iz St. Jurija pod Laborom. Zgorela je v pondeljek po noči 90 let stara Terezija Brišnik (Malik), mati okr. nadzornika v Ljubnem. Ko je bila sama v sobi, se je od peči vpela posteljnjap. Starka sa ni mogla naglo umakniti, in ogenj jo je ožgal do smrti. Drugi so se le zapazili nesrečo, ko je začel gost dim prihajati iz sobe. Vdrli so noter, a starka je bila že mrtva. — Hišo in gostilno je od Blaža Brišnika kupil trgovec Franc Krašovič za 12.000 K. Premembra posesti se izvrši 1. aprila. — Poročil se je Lavoslav Apat v Pondurju s Katarino Konšek iz Močnika.

C Št. Jurij, ob juž. žel. Dne 8. t. m. se je poročil vrl naroden mladenič Vitomir Žličar z vrlo gospic Treziko Dobrje iz Ponikve ob juž. žel. Naše najprisrčnejše čestite!

C Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, dne 7. februarja, je bil zaupni shod (okoli 160 odličnih mož iz cele občine), na katerem smo si postavili kandidate za občinski odbor okolice Sv. Jurij ob juž. žel. — same resne in odlične može. Zato pa možje, vse na noge, in pridno agitirajmo, da bo udeležba pri volitvi velika in da bomo vse enoglasno volili te može, kateri zaslužijo naše zaupanje. Vsi somišljeniki in pristaši Slov. kmečke zveze dne 18. februarja na volišče in volimo vse samo te može. Potem nam je zmaga zagotovljena. Pazite tudi na nasprotnike! Vsača zvijača, sleparija, sila in podkupovanje in druge tem podobne reči so strogo kaznive. Zato ne dajte se preselite ali prestrašiti! Glejte, da boste prišli ob pravem času na volišče! Potrpite, če ne prideite takoj na vrsto! — Pododbor „Slov. kmečke zveze“.

C Šmartno na Paki. Pri nas se ta predpost pridno ženijo. Na Svečnico so oklicali kar 6 parov. Dne 15. t. m. se bodeta poročila Franc Kumer, vrl mladenič in posestnik v Slatinah z Marijo Košak iz znane in vzgledne Ilovškove hiše. Mlademu paru želimo obilo sreče v zakonu. — Tukaj je še precej vina na prodaj. Vino je letos izborno. Kupci, pridite poskusit! — Kakor se sliši, se ljudstvo zelo zanima za veselico z igro „V Ljubljano jo dajmo“, katero predi na pustno nedeljo tukajšnje pevsko društvo pri g. Ant. Steblovniku. Na svodenje teda!

C Skarno na Paki. Kakor se sliši, se je tista strašna zver, ki se imenuje giftna krota, prestavila izpod letuškega jeza pod Penšekov jez. Skorljani, gorjenčani in vozniki, ki vozijo mimo tega jeza, se opazirajo, da se čuvajo, ker je zver silno popadljiva. Sicer se je pa Skorljani nič ne bojimo in bomo že skrbeli, da jo „zagiltamo“, in sicer s tisto omoto, kakoršna je za tiste ribe, ki imajo — debele glave. Kadars bo zver „hin“ vam pišem.

C Šmarje pri Jelšah. To je bilo smehta predzadnjo nedeljo v gostilni g. Habjana, ko smo gledali naše fante vse preoblečene in pretvorjene, da jih še spoznati ni bilo. Prvič so nastopili na predstavnem odru naši vrli fantje iz „Mladenčke zveze“ in delali so ji vso čast. To so vam bili pravi pristni železničarji, resni nadzorniki in sluge, veterani, župani i. t. d. Največ smeha pa je vzbujal naš nedosegljivi mojster Peter (Jurij Vrečko). Igra („Zamujeni vlak“) se bo na splošno željo ponovila, in sicer na pustno nedeljo, dne 21. svečana popoldne pri g. Habjanu, takoj po večernicah. Po igri se vrši pri pogrnjenih mizah nekaj novega — srečolov! z imenitnimi in šaljivimi dobitki; karte po 10 v. — Zapelo se bo tudi par resnih in šaljivih pesmic. Vstopnina kakor prvič: Sedeži I. po 1 K, II. vrste po 80 v, III. vrste po 60 v, stojšča po 30 v. — Pridite še gledat in poslušat mojstra Petra in drugih! Kdor hoče za to nedeljo pošteno zabavo, naj pride k nam!

C Izobraževalno društvo v Laškem ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 11. februarja 1909 popoldne po večernicah v prostorih g. Fr. Šuhel (Narodni dom) na Laškem. Po zborovanju petje in prosta zahava. K obilni udeležbi vabi

C Gornjigrad. Izobraževalno društvo priredi na pustno nedeljo to je 21. februarja srečno igro: „Trije tički“. Prijatelji poštene zahave, pridite gledati

C Slivnica pri Celju. Občni zbor bralnega društva v Slivnici se v nedeljo, dne 14. t. m. po večernicah v župnišču z živahnim vspomodom. Pride govornik iz Maribora. Nazadnje spremenjanje udruženja (14. t. m.) v sestavu odbora.

C Šmartin ob Paki. Kmetijska počružnica in pododbor Kmečke zveze v Šmartnu ob Paki ima prihodnjo nedeljo 14. t. m. popoldne ob po 3. uri v gostilni Franc Roglič zborovanje. Dnevi red: 1. Vpisovanje novih udov in pobiranje udaine. 2. Govor v di semenja in drugih kmetijskih potrebitčin. 3. Predlaganje in nasveti. Ob tretji urji bo posvetovanje radi starostnega zavarovanja.

Brežiški okraj.

C Socijalni tečaj v Brežicah. Nekateri so se ga bali, čes, ne bo šlo; mnogi doslej še sploh niso umevali, kakšen namen bi imela taka prireditev. Pa je vendar tečaj dobro uspel; predsednik S. K. S. Z. ga je kot vodja otvoril v pondeljek zjutraj ter je mogel pozdraviti nad 100 udeležencev iz celega brežiškega okraja. Govorili so razen voditelja še gg.

valo, ko bodo zvedeli, kako se je vršil. Udeleženci tečaja pa nosimo ideje, ki so se na njem razlagale, po celem okraju ter se trudimo, da presinejo čim dalej bolj vse naše ljudske kroge! Potem lahko mirno in z veseljem nadom zremo v bodočnost.

b "Slite iz Brezic", prinaša "Stajerc", seveda prav grde slike; polno laži in zavijanj kakor smo jih navajeni od "Lažnjivega kljukca". Kadars se bode izpljuvali, hočemo mu posvetiti nekaj primernega odgovora v obliki, katere ne pričakujete, smatramo pa to skoro nepotreboz v ozirom na zavednost ljudstva, ki že samo ve primerno ceniti "Stajerčev" prismedarje. Za danes rečemo kratko, da je cel dopis nepretrgana veriga neresnic, zavijanj in obrekovanje po načelu: "Reci mi, da ti ne poreč!" Nekatere stvari je seveda dopisnik kar naravnost iz trte izvil Mariborski potniki so lahko veseli svojega varovanca.

b Po brežiškem okraju se v zadnjem času klatijo trije sleparji. Imajo prodajo svetih podob, ur in muzikalnih predmetov, ter so baje že več ceb za večje zneske oslepili. Pozor!

b Videm. Igra "Dve materi" se je predstavljala minolo nedelje v občeno zadovoljnem gledališču. Dekleta, menda prvič na odru, so svoje uloge jako dobro dovršile. Želeti bi bilo, naj bi še fantje užirorili kaj jednakega.

b Globoko. Javna zahvala. Slavni krajni šol. svet in občinski odbor Globoko, nadalje g. Franc Podvinski sen. posestnik v Blatnem, darovali so v. prid šolske mladine v Globokem vsak po 9 K, skupaj 27 K, za katero velikodušno darilo se v imenu obdarovanih učencev najtopleje zahvaljuje. Šolsko vodstvo Globoko, dne 4. februarja 1909.

Bl. Tomine, nadučitelj.

Iz drugih slovanskih dežel

† Zadržna zveza v Ljubljani priredila od 16. do 18. februarja poučen tečaj za voditelje živinorejskih zadrug.

† V Ljubljani se je mudil potnik neke brnske tovarne g. Schweighofer, ki je bil večer pred potresom v Messini. Ker ni mogel dobiti v Messini prenočišča, se je odpeljal v Katanijo in tako ušel govoru smrti. Dva njegova tovariša sta ostala v Messini in bila oba ubita.

† Na Kranjskem se bodo vršili po posameznih okrajih shodi, na katerih se bo razpravljalo o socialnem zavarovanju z ozirom na kmečki stan.

† V Pragi je umrl dne 4. t. m. bivši češki minister-rojak dr. Rezek. Bolan je bil na živilih.

† Dalmatinsko jezikovno vprašanje. V ministrstvu za notranje stvari na Dunaju se je v četrtek vršila konferenca v stvari ureditve jezikovnega vprašanja v Dalmaciji. Kakor se govori za gotovo, izide v kratkem času odredba, s katero se hravški jezik določi kakor notrajni uradni in kakor občevalni jezik med raznimi uradi v Dalmaciji. Italijanski jezik se s to odredbo odstrani in bo dopuščen le za vnanje občevanje s strankami. Med italijanskimi poslanci vladata seveda radi tega veliko razburjanje.

† Hamborn na Nemškem. Tukajanje društvo sv. Barbare za Slovence prredi 21. svečana veselico s tombolo in igrami. "Letoviče" in "Pri gospodi" v "kath. Vereinshaus" pri župnijski cerkvi. Začetek ob 4. uri popoldne. Rojati Slovenci ste prijazno vabljeni. — 31/I. t. l. smo imeli ob precej lepi udeležbi zborovanje. Obiskal nas je tudi gospod Franc Krašovec, Slovenec doma iz Celja, ki obiskuje v Kelinu trgovsko akademijo. Predaval je o alkoholizmu. Mogoče pride tudi na veselico in tedaj nam bo zopet kaj zanimivega povedal.

Književnost.

§ Slovenci, naročajte naše mladinske liste! Izvrsten list za našo mladino je "Angeljček"; samo Škoda, da je tako malo razširjen. Ali bi se ne dalo zanj storiti kaj več? V kraju, kjer službujem, ni imel lansko leto nihče "Angeljčka" naročenega, letos sem dobil med učenci 26 naročnikov, ali mislim, da jih bo še več. Poskusite še drugod! Trud je majhen, za mladino pa se s tem storiti dobro delo.

§ Ivan Podlesnik, knjigovodstvo. (Založila "Katališka Bukvarna" v Ljubljani, 1909. Cena 6 K 20 v vezano.) Ciniteli naših zadrug so silno pogrešali knjigo, ki bi jim dala navodila ne le za poslovanje zadruge, temveč posebno za knjigovodstvo. Temu nedostatku bo odpomogla Podlesnikova knjiga, ki jo mora vsak zadrugar z veseljem pozdraviti. Naj omenimo tu bogato vsebino te knjige. V prvem oddelku se bavi pisatelj s teorijo kredita. V obliki vprašanj in odgovorov razmotriva temeljne pojme kredita, nakar preide k razlagi namena in uredbe raznolikih kreditnih zavodov, osobito bančne oblike. Posebno pozornost obrača razvoju pojma družabne oblike v gospodarstvu, prehajajoč konečno do za nas Slovence najvažnejše družabne organizacijske oblike: do zadruge. Drugi oddelek je za posojilničarje velike važnosti in uporabnosti. Po teoretični razlagi bistva kmečkega posojilništva po raiffeisenškem sistemu podaja izgled vzornih pravil in dobro razlagi o upravljanju takih zavodov. Razлага je kratka in edrnata. Pisatelj je sprejel v pravila tudi točko skupnega nakupovanja kmetijskih potrebščin in skupne prodaje kmetijskih pridelkov. Ta panoga zadržnega delovanja pridobiva vedno več tal v obmejnih slovenskih krajih, kjer ni mogoče ustavljati velikega števila zadrug. Tretji oddelek je posvečen praksi. Vse potreb-

ne vzorce za poslovanje kmečke posojilnice, bodisi glède knjigovodstva, bodisi glède spisovanja v notranjem poslovanju posojilnice ali pa na zunaj z različnimi oblastmi, dobi posojilničar v tem oddelku.

Knjiga opisuje in razлага najmodernejše knjigovodstvo, kakor ga rabi "Zadržna Zveza" v Ljubljani, "Goriška Zveza" v Gorici in "Gospodarska Zveza" v Istri. Sistem knjigovodstva v tej knjigi je celo preoboren. V praksi n. pr. glavne knjige ne srečamo povsod, ker povzroča precej pisarij, pa moremo tudi brez nje doseči smoter, ki ga vsebuje ta knjiga. Pisatelj je prevzel i to knjige radi sistematičnosti svojega dela. Knjiga ima tudi sledeča dva oddelka: Konverzija vknjiženih dolgov in blagovni promet posojilnic po raiffeisenškem sistemu. S tem oddelkom se je knjiga postavila popolnoma na moderna tla, ker uvažuje vse panoge posojilničnega delovanja, ki jih zahteva najnovejši razvoj našega posojilništva. Tudi ta dva oddelka sta preskrbljena s praktičnimi zgledi. Knjiga je strogo sistematično nadaljevanje "Knjigovodstva" I. del, ki je izšla lani izpod peresa istega pisatelja. Pozna se to posebno pri knjigovodstveni teoriji, glede katere je pisatelj v drugem delu znatno napredoval. Razлага je kratka in strokovno pravilna.

Najnovejše novice.

V Ljutomeru je kupil gospod dr. Grossman hišo gosp. Lentza.

Cerkvena glasba. Prihodnji četrtek, dne 18. februarja ob pol 6 uri zvečer bodo prevzeti nadpastir slovensko blagoslovili nove orgle v mariborski stolnici. Zatem se vrši sijajen koncert, pri katerem bodo sodelovali izborni večaki. Opozorjam vse prijatelje cerkvene glasbe, zlasti organiste na ta izreden glasbeni užitek.

Slov. Bistrica. Vse somišljenike še enkrat prav prijazno vabimo, da se v obilnem številu vdeležijo shoda Slovenske kmečke zveze, ki se vrši prihodnjo nedeljo 14. februarja v hotelu Avstrija ob 3. uri popoldne. Govori gospod državní poslanec Pišek. Somišljeniki, skrbite za obilno udeležbo.

Novo ministrstvo je sestavljeno: Predsednik: dr. Biederth; notranji minister: Haerdli; justični: graški advokat dr. Hochenburger; naučni: Halbenrajnski grof Stürgh; delavski: Ritt; finančni: Bilinski; železnični: Vrba; poljedelski: Braf; trgovinski: dr. Weisskirchner; domobrščki: Georgi; češki: dr. Záček; poljski: Abrahamovič; nemški: dr. Schreiner. — Slovenski, hravški in češki poslanci so stopili skupaj ter sklenili nastopiti proti novemu ministrstvu, ker je Slovanom očividno, sovražno.

Socialni tečaj se vrši 1. in 2. marca v Bratislavčah. Mladenci, može, na noge! Udeležite se ga v velikem številu.

Tečaja o vinarstvu in sadjarstvu za vinogradnike in sadjarje ter za vinarje se vršita v času od 1. do 13. marca na deželnem sadarskem in vinarskem šoli v Mariboru. Opozorjam, da se je treba oglašati k temu tečajama že do 15. t. m.

K. S. K. S. Z. so pristopila sledeča društva: Slov. kat. izobr. društvo v Brežicah; Slov. izobraževalno društvo Gorica pri Račjem; Pevsko društvo v Šmartnem na Paki in Kmečko izobr. društvo v Šentnici ob Savi. S. K. S. Z. šteje sedaj 109 društev. Le krepko naprej!

V Rihtarovcih je bil izvoljen dne 6. februarja občinskem predstojnikom g. Fr. Strakl; občinskim svetovalcem pa g. Jak. Bratkovč in g. Ferdo Jurčovič ob navzočnosti c. kr. okr. komisarja. Takoj po izvolitvi zvršila se je tudi prisega in prevzetje uradnih poslov.

Za S. K. S. Z. so darovali gg: Šrahočan, župnik v Pišecah, 10 K, Božiček kaplan v Pišecah 10 K, Neimenovan 1 K.

Sv. Peter n. ře Maribor. Gospodarsko in izobraževalno društvo "Skala" ima v nedelji, dne 14. februarja po večernih svojih letnih obči zbor z običajnim vsporedom v društvenih prostorih v starri Šoli. K obilni udeležbi vabi vse Peterčane odbor.

Listnica uradništva.

Za to številko prepričo: Šmarje, Dornava pri Ptaju, Jarenina Sv. Marko n. ře Ptaju, Sv. Vid pri Grobelnem — V sledi omenjanja prostora prihodnjih: Gomilsko, Sv. Florjan pri Gornjem gradu, Sv. Ema, Ponikva, V. in k. Cirkove — Sveti pri Ormožu: Ze večkrat smo povdorjali, da taki hvalospevi dotičnim gospodom niso ljubi. To velja tudi takoj!

Dobro shranjeni še skoraj novi bencini in tor 6-8 H. P. se zaradi povečanja obrta, podl. ug. d. n. mi pogoj prod. Motor se lahko pogli da v svojem tku ob delavnikih. Naslov: Fran. Caf. Zagina uprava Sv. Benedikt v Slov. gor. 116

Sodarski učenec, močne rasti se sprejme pri Peteru Hambecku, Grader, Zelešču se z. 2.

Vintčar, s 3 do 4 delavskimi moži za 2½, orala večik, mer kanški vinograd, letati zasluzek 750-800 krov, denar za poto-anje, le pridi, razumni in trezni se naj oglasi o — Vstop tudi takoj, celje vsake vrste podl. lo delavci dobitjo službo. Mladi ljudje, fanji in delavci, ki se hočajo, izbrati za oskrbnike, pazke, majanje in majurje, imajo pr. l. z. Poljki, trdniki, vinogradniki in gozdni delavci se sprejete za leto: P. —

Prav. str. 116

Franjo Gnilšak, Sv. Barbara v H. kab. naznanja, da ima še več tisoč podlage (ključice) za na suhu cepiti na prodaj. Cena po dogovoru. 101

Črevljarski učenec se sprejme pri Janezu Ogorevem v Pišecah. 98

Pojasnila o inseratih daje upravniki sami tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10. vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 6. februarja 1909.

Gradeč 72 31 65 59 40
Dunaj 11 25 74 73 7

Skladiščarja išče paromlin na Sp. Štajerskem. Ponudbe s prepisom spravedljivih zahtev po zahtevanih plăčeh, se naj pošljajo na prodaj. Cena po dogovoru. 67

Dečko s 14 leti, od poštenih starev, se sprejme takoj v službo k. govej živin v letno plačo 72 K. Pod 14 leti se ne sprejme. Istotam se sprejme ena deklaračna za 20 let starca z letno plačo 14 K. Prednost ima takšna, ki je bila že v službi in dovršila leta. Sprejme se v Hlapončih, p. Juršinci, pri Jan. Seguli. 66

Na prodaj je lepo srednje posestvo z lepim sadonosnikom in prostornim dvoriščem, ki je blizu farne cerkve in mesta Ptuj. Na vsaki strani posestva okoli 10 minut so oddaljene velike ceste. Vpraša se ustneno ali pismeno pri Tomažu Klasincu v Zgor. Hajdinu štev. 27 Ptuj. 28

Črevljarski učenec se sprejme pri Janezu Ogorevem v Pišecah. 98

Franjo Gallšak, Sv. Barbara v H. naznanja, da ima še več tisoč podlage (ključice) za na suhu cepiti na prodaj. Cena po dogovoru. 101

V najem se da radi slabega zdravja lastnika mlin v dobrém stanju veliki vodi. V mlinu je veliko prostora. Mlin stoji na tako dobro prometnem prostoru. Oglašati se je pri g. Valentiu Šumanu v Bockovi, pošta Sv. Benedikt v Slov. gor. 102

Branjarja — Maribor — na oglu, s pivom, žganjem, vojennimi, itd. se prodaja. Vpraša se v Viktringhofovi ulici 10 pri gospa Tribnik. 97

Oskrbništvo grofice Braadis Sv. Peter n. ře Mariora ima spomlad 40.000 L. vrste podlage (ključice) v pripravi portalis na prodaj. 99

Učenec, ki ima veselje za trgovino, se takoj sprejme. Več izveste v Mariboru, Tržaška cesta štev. 7. 103

Išče se pošten in prilenjivi vlničar. Plač po dogovoru. Oglasiti se je ustneno ali pismeno pri Ivan Drašlerju Gorica okr. Krško p. Leskovac Dol. 105

Vila ali lepa hiša z vinogradom, sadonosnikom, se išče blizu Maribora tudi v mestu. Cena do 24.000 K. Dopisi pod K. R. 110 na upravnino.

Vila ali lepa hiša z vinogradom, sadonosnikom, se išče blizu Maribora tudi v mestu. Cena do 24.000 K. Dopisi pod K. R. 110 na upravnino. 110

Ženitna ponudba. Ekonom. že dalje časa v službi na Hrvatskem se želi seznaniti v svrhu ženitve s slovenskim dekletom, ki ima veselje do gospodarstva in nekaj pramoženja. Kdo, pove upravnino. 107

Lepo malo posestvo v Slišnici p. Hoče z izdanou hišo in gospodarskim poslopjem z 2 sobami, šepsom, kuhinjo, s veliko kletjo, svinske hlevi, njiva, sadonosnik, travnik, gozd in vrt, se prida in prostor za 1800 kron. Vina se naredi 4 polovnjake, do 12 polovnjakov pijače, do 3 polovnjake slivin. Redi si lahko posestnik od 1 do 2 krav in do 6 svinj. Dopisi se določijo gospodu Francu Petelincu v Brestnici pri Mariboru. 104

Išče se dobro idoča gostilna v nejem ali pa na radu. Ponudbe na M. F. 100. Rimskie toplice. 118

Prodaja se nov harmonij ameriške vrste, 5 oktavov, 3 vrste jezikov, 12 registrov; harmonij ima tako lep in močan glas, ki bi bil tudi pripravljen za kako podružnico. Več pove Iv. Kacin, Otalež. P. Idrija. 46

Ia oves lep bel, dalje pohorški oves, kakor znano, najbolj rodotoviter oves. posilja 100 kg po 22 K na kolodvor Konjice S. Hrebevač. 77

Mnogo, mnogo 1.000.000 K

Bi že samo v našem cesarstvu letno več prigrispodarili, ko bi se p. n. posestniki posluževali "Palma", ki pospešuje opitanje vsekovrstnih perutnih in dojivljivih živali, jih obvaruje bolezni in ozdravi sigurno, če so belane z disterijo ali pa v prebavilih. 1 K poštni znak (nakazano 6 v. več) prinese Palma z navodilom poštne prosto; spod 4 K ni povzetja. Priporočam se L. E. Weixl, priprav. živ.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

Neveste in ženini.

najdejo velikansko izbiro za obleke in perila v trgovini z manufakturnim in konfekcijskim blagom

M. E. ŠEPEC

MARIBOR,

Grajski trg št. 27.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,
urar, ocular in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato zaloge raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, ocral, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Papir in pisalne potrebštine, koledarje priporoča narodna trgovina

VILKO WEIXL

MARIBOR, Gornja Gospodska ulica 33.
Za slav. sole in urade, vse vrste tiskovin in zapisnih knjig. Velikanska izbira razglednic v prid Ciril in Metodove družbe, narodnih kolkov in računskih listov.

Glavna zalogu Barthelnovega apna za poklajo! Razne vrste travnega, detelnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča

M. Berdajs MARIBOR
Sof jin trg

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na te-

koči račun ter je obrestuje po čistih 41200 Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papir-

Dolnica glavnica E 3.000 000. — Rezervni fond E 300 000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po čisti obresti ter pripisuje obresti vsega pol leta k temu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Šenčur, Ščitarj in Vršič in rezervna zaklada, lastna zneska vse nad 280.000 E. Zato razdeli znatne svote v občinstvih in doloredne namere za gori zavedene obreže. Dosedaj je dovolila za dijake ustavitev 30.000 E, za vodovodne naprave 10.000 E, za nepravo potov 1500 E, izdelovalni učni zavod in za ustanovitev slovenske obrte stukovne šole 2.400 E, za podprtje različnim počitnim branjem in v kmetijsko gospodarske niznene nad 2.000 E, skupno teden nad 45.000 E.

Slovenci, poslužujte se

Južnoštajerske hranilnice pri naslaganju svojega denarja ali kadar naložite denar za mladoletne ali verovance in zahtevate pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in verovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

Za brezplačno določljivost denarja se poleži c. kr. potnoobračnega računa št. 18.118 vsketu na razpolago.

Rokavice
vse vrste

hlače iz usnja, naravnice, razne bardaže, kakor na pr. kilne pase, trebušne obvezne, suspenzorije itd. umetne nede ter različno v to strčko spadajoče delo lastnega izdelovanja, priporoča po nizki ceni

Franc Podgoršek,

bandažist in rokavčar Maribor, Grajska ulica 7.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezijo v Borovljah (Koroško)

„CROATIA“

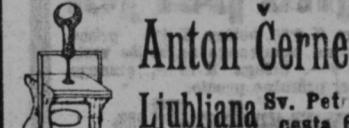
edina hrvaška zavarovalnica,
osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

CROATIA, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečetljivi po bliški ne premičenine vse vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvorilice, mlino itd. ter premične, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jasno ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Pri zavodu za graviranje in izde-

lovanje kavčnik štambilij.

Anton Černe,
Ljubljana Sv. Petra cesta 6

Zunanja naročila iz Štajerske se točno. Ceniki na zahtevo razstavljeni in poštni in prosti. Konkurira z vsakim bližnjim podjetjem

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj
se priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožuhovin, rokavic i. t. d.

Lišpa od oblek ni treba odstraniti.

Edini slovenski zavod te vrste.

Ptuj!

Anton Jurca naslednik

Domača tvrdka Ptuj!
ALOJZIJ SENČAR v Ptiju

priporoča bogato zaloge vsakovrstnega, vedno svežega, najboljšega Špec rижkega blaga, katero prodaja na debelo in na drobo pri točni poštržbi po najnižjih cenah. Kupuje tudi vse deželne pridelke, jajce maslo itd. po najvišjih cenah.

Pridi, poskusi in prihaja boš veduo!

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Ravnikar, Celje, Graška cesta št. 21

Telefon št. 17.

Trgovina s špecerjskim blagom dejelimi pridelki in raznimi suhim ter oljnatičnim barvanem. Priporoča svoje bogato zaloge kineškega, ruskega in ceylončevega čaja, jamaika rumu konjak, vse vrste nizmiznega in zdravilnega vina, kave najrazličnejših kakovosti surove kakor vsaki teden štirikrat sveže žganje. Za postni čas priporočam namočenočko suho poleđovo, sardine, morske postri in olju sveže surove žganje maslo in druge delikatese. Bogato zaloge stearinskih, voščenih sveč kakor onih za svečnico v najrazličnejših oblikah. Svinjorecejce poščanjem na „Lucullus“ s katerim najhitrejši in najcenejše zdejejo svoje prasišče

Ivan Ravnikar.

Velikonocne razglednice

priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

